

Vyhodnotenie pripomienok vznesených počas konzultácií k legislatívnym návrhom týkajúcim sa fyzickej záťaže pri práci

Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami

Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov

Pripomienkujúce subjekty, ktoré sú poskytovateľmi pracovnej zdravotnej služby v SR:

Pro Benefit s.r.o., Kpt. Jaroša 1929/49, Púchov (ďalej „Pro Benefit s.r.o.“)

MEDISON, s.r.o., Obchodná 16, Košice-Západ (ďalej „MEDISON, s.r.o.“)

BE-SOFT a.s., Krakovská 2398/23, Košice (ďalej „BE-SOFT a.s.“)

AGEL Clinic s. r. o., Jelačičová 8, Bratislava (ďalej „AGEL Clinic s. r. o.“)

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
1	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Doteraz používané metódy hodnotenia fyzickej záťaže a bremien dávajú exaktné výsledky, ak sú vykonávané podľa platnej legislatívy.	Konštatovanie, že aktuálne používané metódy prinášajú exaktné výsledky, by malo byť podložené štúdiami, najlepšie aktuálnymi epidemiologickými štúdiami, v ktorých je zhodnotená dostatočná korelácia expozície u pracujúcej populácie a vplyvu na zdravie. Takéto aktuálne štúdie podľa dostupných informácií chýbajú.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			<p>Aktualizácia prístupu je nutná aj vzhľadom na to, že súčasne platné limity pre bremená zavedené cca pred 50 rokmi sú vzhľadom na životný štýl a vývoj odolnosti na záťaž v populácii neaktuálne.</p> <p>Navrhovaný prístup je podložený rozsiahlymi epidemiologickými štúdiami, na ktorých participovali pracovní a iní odborní lekári. Citácie sú uvedené o. i. v normách, na ktoré sa odkazuje.</p>
2	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Korešpondujú aj s výskytom zdravotných ťažkostí na pracovisku.	<p>Dlhodobý problém vysokej incidencie chorôb z povolania pri práci zaradenej do kategórie 2 tomu nezodpovedá. Pre niektoré práce mohol byť doposiaľ aplikovaný prístup k hodnoteniu správny a mohol dobre korešpondovať aj s výskytom zdravotných ťažkostí. Pre iné však nie.</p> <p>Nový návrh nie je negáciou predchádzajúceho prístupu k hodnoteniu, ale stavia na ňom a obohacuje ho o niektoré medzinárodne uznávané kritériá, ktoré zvyšujú presnosť hodnotenia a sú v súlade s odbornými štúdiami a citovanými normami.</p>
3	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Sú založené na presných meraniach (lokálna svalová záťaž, srdcová frekvencia a energetický výdaj) a na rozboroch videozáznamov (počty pohybov a vynútené polohy).	<p>Legislatívny návrh nerieši spôsob objektivizácie. Spôsoby objektivizácie, ktoré bolo možné praktizovať doposiaľ, je možné praktizovať aj naďalej.</p> <p>Predpokladá sa, že najmä pri podrobnom posudzovaní na vyššej úrovni hodnotenia sa bude aj naďalej vychádzať z meraní pomocou integrovanej elektromyografie, z analýzy počtu pohybov z videozáznamu v spomalenom režime alebo zo srdcovej frekvencie atď., vždy s ohľadom na hodnotenú zložku záťaže.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			<p>Presnosť merania nie je vo fyziológii zárukou správneho hodnotenia. Správnosť a presnosť hodnotenia je vo fyziológii závislá od objektívnosti a teda reprodukovateľnosti výsledkov u určených fyziologických parametrov. Túto požiadavku je možné docieľiť vysokou zhodou výsledkov aj pri použití menej presnej metódy objektivizácie fyziologického parametra.</p> <p>V súčasnosti používané metódy zohrali veľmi dôležitú úlohu pri posudzovaní fyzickej záťaže, no odkryli aj závažné nedostatky, na ktoré sa roky poukazovalo aj na odborných podujatiach v SR, na ktorých boli prítomní pracovní lekári tak s klinickou ako aj preventívnou praxou.</p> <p>Nový návrh legislatívy nezavrhuje doteraz platné základné princípy a často preberá aj doteraz platné limity. Azda najväčším spoločným problémom pri hodnotení fyzickej záťaže podľa súčasne platnej legislatívy bol nejednoznačný prístup k hodnoteniu a nejasný vplyv podmienok práce a pracovného prostredia na základný objektivizovaný parameter.</p> <p>Tak napríklad vplyv vibrácií pri hodnotení lokálnej svalovej záťaže horných končatín bol neraz interpretovaný tak, že aj minimálny vplyv vibrácií a minimálna expozícia lokálnej svalovej záťaži horných končatín bola už kombináciou, ktorá spĺňala zaradenie práce do rizika. Navrhovaný prístup tento vplyv kvantifikuje.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
4	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Sú používané a rozvíjané v Česku a iných európskych krajinách.	Súčasnú metódu sú podľa dostupných podkladov používané a čiastočne rozvíjané len v ČR. Keďže prinášajú nejasnosti, česká legislatíva umožňuje už teraz postupovať pri hodnotení fyzickej záťaže aj podľa noriem. (pozri § 2, ods. 2, Nařízení vlády ČR, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci)
5	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Nie sú zaťažované subjektívnymi hodnoteniami posudzovateľov ani zamestnancov!	<p>Tvrdenie, že súčasné hodnotenie fyzickej záťaže nie je zaťažované subjektívnymi hodnoteniami posudzovateľov ani zamestnancov, nie je pravdivé a je veľmi všeobecné. Meranie akéhokoľvek fyziologického parametra je vždy závislé od individuálnych vlastností organizmu meranej osoby (zamestnanca) a od hodnotiteľa, ktorý namerané výsledky musí vyhodnotiť a interpretovať.</p> <p>Tak napríklad hodnotenie počtu pohybov horných končatín pri práci podľa súčasného prístupu je na základe zistení z praxe zaťažované veľkou subjektívnou chybou hodnotiteľa. Táto bude presnou definíciou pohybov minimalizovaná. Okrem toho je chybovosť zaťažovaná aj individuálnymi vlastnosťami hodnoteného zamestnanca vzhľadom na jeho pracovný štýl. Pri meraní svalovej sily pomocou integrovanej elektromyografie, ktorá určite patrí k najpresnejšej metóde na hodnotenie svalovej sily, je nutné výsledky vždy správne interpretovať hodnotiteľom a ich veľkosť je vždy závislá od individuálnych vlastností meraného subjektu ako aj od štýlu jeho práce. Obdobne aj pri meraní srdcovej frekvencie atď.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
6	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Navrhovaná koncepcia hodnotenia bremien a fyzickej záťaže je vlastne upravená OCRA, teda technokratická a byrokratická metóda bez medicínskeho prístupu.	<p>Tvrdenie vyplýva z neznalostí. Metóda OCRA je určená len na hodnotenie lokálnej svalovej záťaže horných končatín charakterizovanej opakovanými pohybmi horných končatín (t. j. DNJZ HK). Na hodnotenie ručnej manipulácie s bremenami pri zdvíhaní sa odkazuje na lifting index, t. j. na metódu NIOSH.</p> <p>Metóda je podložená viacerými rozsiahlymi epidemiologickými štúdiami, ktoré zahŕňajú klinickú verifikáciu ochorení lekármi špecialistami (vrátane USG, NMR vyšetrení). Metóda bola do dnešnej podoby rozvinutá tímom pracovných lekárov z Milánskej Univerzity na čele s profesorom E. Occhipinti a D. Colombini. Štúdie zahŕňajú 21 484 sledovaných osôb-rokov. Výsledok hodnotenia má veľmi vysokú štatisticky preukázanú koreláciu. Obdobne na epidemiologických štúdiách zameraných na sledovanie zdravotných zmien v súvislosti s ručnou manipuláciou s bremenami participovali pracovní lekári.</p> <p>Najrozsiahlejšia štúdia je autora Battevi et al. z roku 2016, vykonaná na 3462 respondentoch zo 16 rôznych priemyselných závodov.</p> <p>Nie je teda možné hovoriť o metóde bez medicínskeho prístupu.</p> <p>Okrem toho posudzovanie zdravotného rizika zostáva aj s novým legislatívnym návrhom v rukách pracovnej zdravotnej služby, u ktorej je medicínsky prístup garantovaný.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			<p>Zohľadňované fyziologické a iné parametre sú komplexnejšie a ich vplyv je presnejšie definovaný ako doteraz používané prístupy.</p> <p>Nový legislatívny návrh sa nedotýka rozsahu administratívnych úkonov pri hodnotení fyzickej záťaže, teda „byrokracie“. Určuje len základný hodnotený parameter a podmienky práce a pracovného prostredia, ktoré sa hodnotia. Číselná hodnota koeficientu pri použití nových metodík nahrádza dôležité informácie o vplyve jednotlivých podmienok. Hodnotiteľ má teda v rukách aj nástroj na zjednodušenie potrebného popisu. Samotný záznam z hodnotenia môže podľa okolností pozostávať napr. len z priradenia bodov alebo koeficientu pri odvolaní sa na použitú metodiku. Z tohto hľadiska metodika jednoznačne odbúrava dlhé opisovanie hodnotenia a teda administratívnu záťaž.</p> <p>Stanovené náležitosti posudku o riziku a prevádzkového poriadku nenavyšujú administratívnu záťaž pri porovnaní so súčasnou praxou.</p> <p>Ak je výraz „technokratický“ chápaný z hľadiska exaktnosti, s ktorou sú v novom návrhu legislatívy zadefinované kritériá a podmienky hodnotenia, potom je možné potvrdiť, že ide o viac technokratický prístup. Medicínsky a zdravotnícky prístup však nesmie a nebude chýbať. Aplikácia posudzovania zdravotného rizika zostáva aj s novým legislatívnym návrhom v rukách pracovnej zdravotnej služby, v ktorej zaručuje</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			<p>odbornosť pracovný lekár ako vedúci tímu, popr. verejný zdravotník.</p> <p>Okrem toho ak aplikovaná metóda nebude dostatočne medicínsky vystihovať charakter fyzickej záťaže, nová legislatíva umožňuje vykonať hodnotenie na 4. úrovni, kde sa ponecháva veľký priestor na odbornosť hodnotenia bez predurčených schém. Hodnotenie na 4. úrovni sa však očakáva len v malej miere a musí mať opodstatnenie.</p>
7	<p>Pro Benefit, s.r.o.</p> <p>pripomienky z listu</p>	<p>Zavedenie kontrolných listov neznamená zjednodušenie doterajších postupov, ale naopak byrokratickú záťaž a veľkú mieru subjektivity.</p>	<p>Nepodložené tvrdenie.</p> <p>Kontrolné listy na nižšej úrovni boli vytvorené a vložené do navrhovanej vyhlášky so zámerom zjednodušiť prístup k hodnoteniu a vytvoriť rámcové kritériá aj pre jednoduchší spôsob objektivizácie fyziologických parametrov pri nízkej úrovni fyzickej záťaže.</p> <p>Kontrolné listy druhej úrovne sa s výhodou použijú pri nízkej intenzite záťaže, kde môžu pomôcť identifikovať akceptovateľnú mieru rizika (kategória 1) bez zbytočných prieťahov a nutnosti výdavkov na nákladnejšiu a náročnejšiu objektivizáciu a taktiež bez zbytočného rozpisovania. Ich pochopenie a správne použitie je podmienené znalosťou metodík 3. úrovne.</p> <p>Pri hodnotení kontrolnými listami stačí v posudku rizika uviesť len „zaškrtané“ odpovede „áno/ nie“ a záver „akceptovateľná miera rizika (1. kategória)“. Táto skutočnosť predstavuje odbúranie rozpisovania detailov hodnotenia a teda aj byrokratickú záťaž, ktorá sa</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			praktizovala doteraz. A jednoduchšie rozlišovanie kategórie 1 a 2.
8	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Znamená to odklon od vedeckého prístupu a návrat k prekonaným metódam.	<p>Nepodložené tvrdenie.</p> <p>Vhodnosť, aktuálnosť a spoľahlivosť navrhovaných prístupov na posudzovanie zdravotného rizika je garantovaná najmä súladom s celosvetovo platnými ISO normami určenými na posudzovanie rizika podľa zložiek fyzickej záťaže. Jedná sa o normy, ktoré sú aktualizované podľa najnovších vedeckých poznatkov. Súlad so súčasným vedeckým prístupom bolo nutné dokladovať a vyjasňovať už pri tvorbe legislatívy. Konkrétne metóda OCRA je podložená viacerými rozsiahlymi epidemiologickými štúdiami, ktoré zahŕňajú klinickú verifikáciu ochorení lekármi špecialistami (vrátane USG, NMR vyšetrení). Metóda bola do dnešnej podoby rozvinutá tímom pracovných lekárov z Milánskej Univerzity na čele s profesorom E. Occhipinti a D. Colombini. Štúdie zahŕňajú 21 484 sledovaných osobo-rokov. Výsledok hodnotenia má veľmi vysokú štatisticky preukázanú koreláciu. Obdobne na epidemiologických štúdiách zameraných na sledovanie zdravotných zmien v súvislosti s ručnou manipuláciou s bremenami participovali pracovní lekári. Najrozsiahlejšia štúdia je autora Battevi at al. z roku 2016, vykonaná na 3462 respondentoch zo 16 rôznych priemyselných závodov. Nie je teda možné hovoriť o metódach bez medicínskeho prístupu.</p>
9	Pro Benefit, s.r.o.	Teda rozpor národnej legislatívy s legislatívou EÚ a to so smernicou Rady č. 89/391/EHS z 12.júna 1989 o zavedení opatrení na podporu	Tvrdenia nie sú podložené a vyplývajú z neznalosti.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	pripomienky z listu	zdravia a bezpečnosti pracovníkov pri práci, kde sa deklaruje, že úroveň starostlivosti o pracovníkov nesmie klesnúť pod dosiahnutú úroveň!	<p>Úroveň ochrany zdravia sa u nových prístupov k hodnoteniu jednoznačne zvýši a bude efektívnejšia, t. j. viac cielená na práce skutočne rizikové. Vysoká úroveň ochrany zdravia tak pri hodnotení DNJZ HK ako aj pri ručnej manipulácii s bremenami vyplýva z epidemiologických štúdií a je ju možné určiť aj v súlade s normami.</p> <p>Oproti tomu ochrana zdravia podľa aktuálne používaného prístupu k hodnoteniu nedokladuje takto vysokú úroveň ochrany a nedisponuje zďaleka tak presnými a rozsiahlymi vedeckými výsledkami, ktoré úroveň ochrany zdravia dokumentujú.</p> <p>Nižšia úroveň ochrany zdravia pri hodnotení podľa aktuálneho prístupu vychádza aj z porovnania aktuálne hodnotených podmienok práce a pracovného prostredia a z nejasností pri určení ich vplyvov na zdravie.</p> <p>U zdvíhania bremien aj znížením limitov u mužov. Nesúladi nového návrhu so súčasne platným nariadením vlády v maximálnej hmotnosti bremien zdvíhaných ženami bol po zapracovaní pripomienky odstránený.</p> <p>Tak napríklad aktuálne platné nariadenie vlády umožňuje zdvíhať mužom aj 40 alebo 50 kg bremena nad hlavu bez preukázania vysokej miery rizika. Novela návrhu vysoké riziko pri takejto činnosti v súlade s vedeckým poznaním stanoví.</p> <p>Takisto starý prístup nezohľadňuje ako ďaleko od tela je bremeno držané, čo má preukázateľný výrazný vplyv na kompresívny tlak platničiek a na poškodenie v oblasti drieku. Nový návrh to zohľadňuje.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			<p>Starý prístup citoval niekoľko príkladov pri zdvíhaní bremien od podlahy po plece, po zápästie a pod. Nový prístup odvolaním sa na normy predkladá jasnú závislosť od výšky zdvihu a vertikálnej dráhy bremena atď.</p>
10	<p>Pro Benefit, s.r.o.</p> <p>pripomienky z listu</p>	<p>Navrhovaný systém hodnotenia znamená odklon od objektívneho hodnotenia k subjektívnemu a teda jasný pokles úrovne.</p>	<p>Aktuálne platná ani navrhovaná legislatíva neustanovuje spôsob objektivizácie ani podrobný postup hodnotenia a teda nie je možné v pripomienkovom konaní k legislatívnym návrhom porovnávať spôsoby hodnotenia podľa novej a starej legislatívy. Spôsoby objektivizácie, ktoré bolo možné používať doteraz bude možné používať aj naďalej (vrátane používania EMG či srdcovej frekvencie).</p> <p>Meranie akéhokoľvek fyziologického parametra je vždy závislé od individuálnych vlastností organizmu meranej osoby (zamestnanca) a od hodnotiteľa, ktorý namerané výsledky musí vyhodnotiť a interpretovať hoci boli stanovené veľmi presnými meracími prístrojmi. Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov predpokladá objektívne hodnotenie, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé vzhľadom na úroveň hodnotenia. Pripomienka je teda irelevantná.</p> <p>Tak napríklad hodnotenie počtu pohybov horných končatín pri práci podľa súčasného prístupu je na základe zistení z praxe zaťažené veľkou subjektívnou chybou hodnotiteľa. Táto bude presnou definíciou pohybov minimalizovaná. Okrem toho je chybovosť zaťažená aj individuálnymi vlastnosťami hodnoteného</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			zamestnanca vzhľadom na jeho pracovný štýl. Pri meraní svalovej sily pomocou integrovanej elektromyografie, ktorá určite patrí k najpresnejšej metóde na hodnotenie svalovej sily, je nutné výsledky vždy správne interpretovať hodnotiteľom a ich veľkosť je vždy závislá od individuálnych vlastností meraného subjektu ako aj od štýlu jeho práce. Obdobne aj pri meraní srdcovej frekvencie atď.
11	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Navrhovaná metóda nebola konzultovaná s odbornou verejnosťou (lekármi so špecializáciou v špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia; pracovné lekárstvo; preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia; služby zdravia pri práci alebo verejné zdravotníctvo), ktorí v praxi vykonávajú hodnotenia fyzickej záťaže. Navrhujeme zvolať stretnutie na Ministerstve zdravotníctva za prítomnosti navrhovateľov a odbornej verejnosti.	Navrhované legislatívne zmeny boli už viac ako 10 rokov opakovane diskutované na odborných podujatiach s účasťou klinických pracovných lekárov ako aj preventívnych pracovných lekárov a zástupcov pracovných zdravotných služieb aj RÚVZ, najmä na kongresoch pracovného lekárstva. Boli opakovane prerokované s poradným zborom hlavného hygienika SR, s krajskými odborníkmi a hlavnou odborníčkou HH SR pre odbor preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia. Navrhované zmeny boli po odbornej stránke opakovane diskutované s bývalým predsedom odbornej sekcie PZS Asociácie súkromných lekárov SR. Spolu s ním bola vykonaná nezávislá objektivizácia a porovnávacie hodnotenie lokálnej záťaže horných končatín u niekoľkých profesií v spoločnosti Trim Leader v Martine. Podľa jeho hodnotenia výsledky podľa navrhovanej metodiky preukázali vysokú zhodu s jeho hodnotením pomocou EMG v hodnotených prípadoch.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
12	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Odvolávanie sa na ISO a STN sa môže uplatniť pri stavbách budov a konštrukcii strojov a zariadení. Len v malej miere pri hodnotení fyzickej záťaže.	Navrhované predpisy sa v bodoch týkajúcich sa posudzovania zdravotného rizika odvolávajú na ISO normy, poprípade na STN EN ISO normy. Ide o ISO normy, v ktorých je explicitne uvedené, že sú určené na posudzovanie rizika v súvislosti s ochranou zdravia pri práci.
13	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Nadmerná pozornosť venovaná bremenám nie je opodstatnená. Údaje o príčinách chorôb z povolania hovoria jasnou rečou! Jednostrannosť a dlhodobosť sú najčastejšou príčinou vzniku chorôb podporno-pohybového aparátu.	Vedecké štúdie poukazujú na významnú súvislosť medzi vysokou mierou rizika pri ručnej manipulácii s bremenami a častým výskytom najmä bolestivého syndrómu v oblasti drieku (LBP), ktorý má spravidla len niekoľkodňovú symptomatológiu. Tento krátky priebeh symptomatológie nie je v SR hodnotený ako choroba z povolania, no uniká z evidencie často aj ako pracovný úraz.
14	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Zvýšenie referenčnej hmotnosti bremana pre ženy z 15 na 20 kg /vek od 18-45 rokov/	Referenčná hmotnosť je v súlade s ISO normou. Pripomienka na zníženie maximálnej hmotnosti pre ženy podľa súčasnej legislatívy na 10 kg a 15 kg podľa veku bola zapracovaná.
15	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Zníženie referenčnej hmotnosti bremana pre mužov na 25 kg /vek 18-45 rokov/ a 20 kg /vek nad 45 rokov/	Referenčná hmotnosť bola stanovená v súlade s ISO normou tak, aby bola zabezpečená dostatočná ochrana zdravia. U občasnej a nepravidelnej manipulácie s bremenami bola ponechaná hmotnosť v súlade s aktuálnym znením nariadenia vlády.
16	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Zníženie referenčnej hmotnosti bremanov za zmenu pre mužov do 45 rokov na 8000 kg.	Ide o referenčnú kumulatívnu hmotnosť, ktorá sa stanoví pri ručnom prenášaní bremana na vzdialenosť viac ako 1 meter na základe vynásobenia hmotnosti prenášaného bremana počtom jeho prenosov. Doposiaľ sa hodnotila celozmenová hmotnosť bremana, ktorá sa vypočítala násobením hmotnosti bremana počtami

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			zdvihov. U mužov do 29 rokov bol limit 8000 až 10000 kg, u mužov 45 ročných bola 5500 až 6000kg. Súčasný návrh ustanovuje limit pre mužov do 45 rokov 8000 kg. Ak je bremeno prenášané na 5 až 10 metrov je limit znížený na 4800kg, čo je podľa aktuálneho nariadenia vlády bezpečný limit aj pre mužov 50 až 60 ročných pri priaznivých podmienkach. Nový návrh reaguje prísnejšie na vplyv ďalších podmienok, najmä na vzdialenosť prenosu, ktorú aktuálna legislatíva u mužov nešpecifikuje.
17	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Ťažné a tlačné sily sa navrhovaným postupom nedajú hodnotiť. Navrhované najvyššie prípustné limity pri ťahaní a tlačení bremien budú znamenať zaradenie drvivej väčšiny týchto činností do rizikovej kategórie 3,4.	Stanovenie limitných hodnôt bolo vykonané v súlade s ISO normou a štúdiami na ktoré odkazuje. Meranie ťažných a tlačných síl je bežná prax v SR ako aj v zahraničí.
18	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Nie je navrhované ako sa budú hodnotiť 12-hod.pracovné zmeny pri fyzickej záťaži,	Riešené v odbornom usmernení.
19	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	V prípade, ak nebudú zabezpečené referenčné podmienky pri zdvíhaní a ukladaní bremena, referenčná hmotnosť sa zníži úmerne podľa pracovných podmienok podľa technickej normy,... . Je teda navrhované použiť jednotlivé technické normy, európske technické normy, iné vhodné technické predpisy, zahraničné predpisy alebo iné vhodné obdobné dokumenty, ktoré sa môžu od seba podstatne líšiť, čo zapríčini významné rozdiely v posudzovaní s výrazným vplyvom na výslednú kategorizáciu prác. Upozorňujeme, že sa ale bude jednať o predpisy, ktoré budú mať len odporúčací charakter a nebudú mať záväznú právnu váhu ako legislatívny predpis!	Citácia je dôležitá, aby sa dali používať aj iné zdroje ako napr. priamo pôvodné štúdie, z ktorých čerpajú normy. Jednotný postup je určený v odbornom usmernení. Ak sa bude vychádzať z iných zdrojov, bude na hodnotiteľovi ako preukáže jeho relevantnosť a obdobnosť. Legislatívny predpis nemôže určovať podrobný metodický postup (resp. všetky existujúce postupy), pretože právny predpis nie je odborná literatúra. Na tento účel slúžia metodické postupy, odborné usmernenia, štandardné postupy.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
20	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Subjektívne hodnotenie svalových síl v dotazníkoch je len odhad na rozdiel od komplexného hodnotenia vrátane merania svalových síl, takisto aj energetický výdaj. Čo bude viesť k veľkým odchýlkam pri konečnom hodnotení.	Svalové sily bude nutné určiť dostatočne presne a spoľahlivo vzhľadom na mieru rizika aj pri hodnotení pomocou kontrolných listov. Kontrolné listy 2. úrovne sú určené pre akceptovateľnú mieru rizika (1. kategória). Pri korektnom prístupe sa nepredpokladajú závažné odchýlky.
21	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Ako sa vie v dotazníkovej forme odpovedať áno alebo nie pri otázkach výskytu %Fmax ak na danej pozícii/profesii nebolo vykonané meranie metódou integrovanej elektromyografie. Sila sa má merať, nie odhadovať!	Svalové sily bude nutné aj pri vyplnení kontrolných listov určiť dostatočne presne, objektívne a spoľahlivo vzhľadom na mieru rizika. Aj veľmi presné meranie ako napr. meranie pomocou povrchovej EMG je závislé od individuálnych vlastností organizmu meranej osoby (zamestnanca) a od hodnotiteľa, ktorý namerané výsledky musí vyhodnotiť. A naopak menej presná objektivizácia môže pri vysokej zhode nezávislých výsledkov viesť k presným a objektívnym výsledkom. EMG je vhodné použiť na vyššej úrovni hodnotenia, najmä u komplexných silových pohybov so záťažou flexorov a extenzorov predlaktia. Obdobne ako doteraz. Vyžadovať objektivizáciu síl pomocou EMG napr. u bežných upratovačiek alebo administratívnych profesií, kde je predpoklad nízkej miery rizika, je neopodstatnené.
22	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Navrhované zaradenie zotavovacích prestávok pri dlhodobej, nadmernej, jednostrannej záťaži je 8 sekúnd bez zaťaženia, spolu 8 minút za jednu hodinu a navyše 8 minút po každej druhej hodine alebo častejšie. To je z hľadiska ekonomiky nevykonateľné. Znamenali by likvidáciu konkurenčnej schopnosti slovenských kapacít.	Zotavovacia prestávka neznamená prestávku od práce, ale od zvýšenej záťaže DNJZ HK. Je to len jedno z posudzovaných podmienok práce. Jej vplyv sa zohľadní vo výslednom hodnotení. Ak sa preukáže riziko, je nutné prácu zaradiť do rizika a zabezpečiť potrebné opatrenia, vrátane výkonu lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			Dôvod, prečo by mali zotavovacie prestávky likvidovať slovenské kapacity nie je zrejmý...
23	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Sú navrhované max. sily pri ovládaní tlačidiel, pák, ale v praxi sa často stretávame s nutnosťou zatlačania drobných predmetov prstami do otvorov, klipovanie,... a práve tieto max. sily nie sú uvedené.	Maximálne sily pri ovládaní tlačidiel a pák sú stanovené v aktuálnej aj navrhovanej vyhláske, príloha 1. Pri posudzovaní rizika je možné použiť aj naďalej maximálne sily pre prsty a ruku podľa odborného usmernenia hlavného hygienika SR z 21.11.2002, príloha 4.
24	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Navrhované hodnotenie pomocou BMI sa používa v časopisoch. Jeho medicínsky význam bol dávno spochybnený, lebo neberie do úvahy telesný typ a percento svaloviny. V najnovšej vedeckej literatúre sa BMI nepoužíva.	Pre potrebu označenia štíhleho človeka pri hodnotení energetického výdaja je postačujúce. Je možné však zaslať návrh na lepší spôsob určovania hmotnosti a výšky.
25	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Navrhované je hodnotiť pracovnú polohu osobitne pre každú časť tela. To je nesmierne náročné a zbytočné. Mala by sa hodnotiť len namáhaná časť tela.	Samozrejme, hodnotí sa „namáhaná časť tela“, ale samostatne. Vo vyhláske sa používa pre „namáhanú časť“ všeobecný výraz zvýšená fyzická záťaž.
26	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Spôsob hodnotenia fyzickej záťaže podľa kontrolných listov je v praxi nepoužiteľný pre veľkú byrokratickú náročnosť a v niektorých častiach pre nevykonateľnosť. Je použitý technokratický postup bez posúdenia medicínskych aspektov.	Odpoveď vyššie v bode č. 6.
27	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	Doterajšie postupy hodnotenia sa osvedčili a slúžili ako podklad kategorizácie prác. To, že je veľký výskyt chorôb z povolania DNJZ v kategórii rizika 2 nie je spôsobené zle nastavenými parametrami hodnotenia, ale nekvalitou posudzovateľov. Nie je potrebné meniť doterajšie kritériá hodnotenia, len to doplniť o nové poznatky napr. doleuvedené pripomienky.	Požiadavka na aktualizáciu hodnotenia bola odsúhlasená v uznesení vlády SR č. 79 z 2. februára 2022 k návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia. Na nedostatky aktuálnej legislatívy bolo poukazované mnoho rokov aj na odborných podujatiach a vyplývajú aj z otázok smerovaných na RUVZ, ÚVZ SR alebo na

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky																																																						
			Národné referenčné centrum pre fyziológiu práce a ergonómiu.																																																						
28	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>Potrebné zmeny v tabuľke smerných hmotnostných hodnôt NV SR č.281/2006 Z. z. Zamestnávateľia sú povinní dodržiavať smerné hmotnostné limity z prílohy č.2 NV SR č.281/2006 Z. z. Tabuľka smerných hmotnostných hodnôt: Vek Podmienky</p> <table border="1" data-bbox="544 635 1312 1315"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Vek</th> <th rowspan="2">Podmienky</th> <th colspan="2">Maximálna hmotnosť bremena</th> <th colspan="2">Maximálna celozmenová hmotnosť (kg)</th> </tr> <tr> <th>Muži</th> <th>Ženy</th> <th>Muži</th> <th>Ženy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">18 - 29 r.</td> <td>priaznivé</td> <td>50 kg</td> <td>15 kg</td> <td>10 000</td> <td>6 500</td> </tr> <tr> <td>nepriaznivé</td> <td>40 kg</td> <td>10 kg</td> <td>8 000</td> <td>5 500</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">30 - 39 r.</td> <td>priaznivé</td> <td>45 kg</td> <td>15 kg</td> <td>7 500</td> <td>6 500</td> </tr> <tr> <td>nepriaznivé</td> <td>40 kg</td> <td>10 kg</td> <td>7 200</td> <td>5 500</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">40 - 49 r.</td> <td>priaznivé</td> <td>40 kg</td> <td>15 kg</td> <td>6 500</td> <td>6 000</td> </tr> <tr> <td>nepriaznivé</td> <td>35 kg</td> <td>10 kg</td> <td>6 000</td> <td>5 500</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">50 - 60 r.</td> <td>priaznivé</td> <td>35 kg</td> <td>10 kg</td> <td>5 500</td> <td>5 000</td> </tr> <tr> <td>nepriaznivé</td> <td>30 kg</td> <td>5 kg</td> <td>5 000</td> <td>4 000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Maximálna hmotnosť bremena a celozmenová hmotnosť bremena nesmie byť za žiadnych podmienok (okolností) prekročená. Avšak,</p>	Vek	Podmienky	Maximálna hmotnosť bremena		Maximálna celozmenová hmotnosť (kg)		Muži	Ženy	Muži	Ženy	18 - 29 r.	priaznivé	50 kg	15 kg	10 000	6 500	nepriaznivé	40 kg	10 kg	8 000	5 500	30 - 39 r.	priaznivé	45 kg	15 kg	7 500	6 500	nepriaznivé	40 kg	10 kg	7 200	5 500	40 - 49 r.	priaznivé	40 kg	15 kg	6 500	6 000	nepriaznivé	35 kg	10 kg	6 000	5 500	50 - 60 r.	priaznivé	35 kg	10 kg	5 500	5 000	nepriaznivé	30 kg	5 kg	5 000	4 000	<p>Návrh novely nariadenia vlády zohľadňuje fyziologický rozdiel medzi mužmi a ženami vo veku nad 45 rokov. V pripomienke sa navrhuje znížiť limitnú hodnotu celozmenovej hmotnosti pre ženy o 1000 kg (teda z 5000 na 4000kg). Nový návrh, aj keď má svoje odlišnosti, uvádza pre ženy nad 50 rokov 4000 kg ako najvyššiu prípustnú kumulatívnu hmotnosť, teda rovnakú hodnotu ako je navrhovaná v pripomienke. Táto najvyššia kumulatívna hmotnosť sa ďalej znižuje v súvislosti s ďalšími nepriaznivými podmienkami, najmä pri prenose na vzdialenosť nad 2 metre.</p> <p>Konštatovanie, že hmotnostné limity podľa aktuálneho nariadenia vlády sa nedajú pri niektorých činnostiach dodržať ani pri zavedení technických a technologických opatrení, je skutočnosť. Z toho dôvodu je nutné zabezpečiť zvýšený dohľad nad zdravím zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu.</p>
Vek	Podmienky	Maximálna hmotnosť bremena			Maximálna celozmenová hmotnosť (kg)																																																				
		Muži	Ženy	Muži	Ženy																																																				
18 - 29 r.	priaznivé	50 kg	15 kg	10 000	6 500																																																				
	nepriaznivé	40 kg	10 kg	8 000	5 500																																																				
30 - 39 r.	priaznivé	45 kg	15 kg	7 500	6 500																																																				
	nepriaznivé	40 kg	10 kg	7 200	5 500																																																				
40 - 49 r.	priaznivé	40 kg	15 kg	6 500	6 000																																																				
	nepriaznivé	35 kg	10 kg	6 000	5 500																																																				
50 - 60 r.	priaznivé	35 kg	10 kg	5 500	5 000																																																				
	nepriaznivé	30 kg	5 kg	5 000	4 000																																																				

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		<p>hmotnostné limity sa pri určitých činnostiach nedajú dodržať ani technickými a technologickými opatreniami.</p> <p>V tabuľke je napríklad uvedené, že muži nad 50 rokov v priaznivých podmienkach môžu premanipulovať za zmenu 5500 kg a ženy v tom istom veku 5000 kg. Kým muži nad 18 rokov môžu premanipulovať 10000 kg a ženy 6500 kg pričom rozdiel je 3500 kg. U žien po 50 rokov je rozdiel len 500 kg! Vzhľadom na zmeny v organizme ženy po prechode je z lekárskeho hľadiska tento minimálny rozdiel nepochopiteľný.</p> <p>Navrhujeme znížiť celozmenovú hmotnosť bremien u žien vo vekovej kategórii nad 50 rokov o 1000 kg, vzhľadom na nepomer medzi výkonnosťou muža a ženy v tejto dekáde.</p>	
29	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>Odporúčame zdefinovať vhodnú periodicitu lekárskeho preventívnych prehliadok pre posúdenie zdravotnej spôsobilosti pre ručnú manipuláciu s bremenami u zamestnancov nad 50 príp. 60 rokov veku z dôvodu vysokého výskytu ochorení podporno-pohybového aparátu predovšetkým vo vyšších vekových skupinách.</p>	<p>Možné do budúca zvažiť. Periodicitu lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci upravuje zákon č. 355/2007 Z. z., nie pripomienkované právne predpisy.</p>
30	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>Práca mladistvých – ručná manipulácia s bremenami V súčasnosti sú zdefinované len smerné hmotnostné hodnoty na zdvíhanie a prenášanie bremien pre mladistvých v základnej polohe postojacky (aj to nejednoznačne) a absentuje aj určenie maximálnej celozmenovej hmotnosti bremien.</p>	<p>Nový návrh uvádza podrobné kritériá aj pre mladistvých. Práca s bremenami v inej polohe ako v stoji sa neodporúča.</p>
31	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>Stanovanie legislatívnych limitov pre ťažné a tlačné sily v NV SR č.281/2006 Z.z.</p> <p>Tažné a tlačné sily pri manipulácii s bremenami sú v súčasnosti určené len v odborných normách EÚ. V Českej republike sú v rámci legislatívy určené prípustné (maximálne) limity pre tlačné a ťažné sily pri manipulácii s bremenami pomocou bezmotorového prostriedku:</p>	<p>Návrh novely nariadenia vlády pracuje s obdobnými hodnotami pri nízkej frekvencii a krátkych vzdialenostiach ťahania a tlačenia bremien. Pri vysokej frekvencii tlačenia a ťahania a pri veľkých vzdialenostiach určuje prísnejšie limitné hodnoty. Stanovené limity sú v súlade s normou a štúdiami, na ktoré sa odvoláva.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka				Vyhodnotenie pripomienky
		Tlačné sily		Ťažné sily		
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	
		310 N	250 N	280 N	220 N	
32	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>V prílohe č. 3 k vyhláške č. 542/2007 Z. z. sú stanovené priemerné svalové sily malých svalových skupín predlaktia a ruky a k nim prípustný počet pracovných pohybov za zmenu, ktorej trvanie je 480 min.</p> <p>V súčasnosti je trend 12- hod. pracovných zmien a v legislatíve nie sú stanovené prípustné limity ani možnosti ich prepočtu.</p> <p>V Českej republike je v rámci legislatívy pre 12 hod. pracovnú zmenu navýšený počet pohybov o 20% oproti 8 hod. pracovnej zmene (navýšenie o 5% za každú hodinu).</p>				Rieši odborné usmernenie.
33	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>V praxi sa občasne stáva, že pri pracovných úkonoch vykonávaných väčšou svalovou silou dochádza k ojedinelému, avšak pravidelne sa vyskytujúcejmu výskytu síl nad 70 % Fmax, preto by bolo vhodné zadefinovať aj ich možný výskyt početnosťou (tak, ako je to pri výskyte pracovných úkonov s vynakladanou silou nad 60 % Fmax pri prevažne dynamickej práci najviac 600 krát za zmenu), nakoľko v zmysle platnej legislatívy je výskyt síl nad 70% Fmax. neprípustný, avšak v praxi sa vyskytuje.</p>				Rieši odborné usmernenie.
34	Pro Benefit, s.r.o. pripomienky z listu	<p>Navrhujeme doriešiť a zlepšiť edukáciu v tejto oblasti centrálne.</p>				<p>Školenia sa budú plánovať.</p> <p>ÚVZ SR v spolupráci s NRC pre fyziológiu práce a ergonómiu po nadobudnutí účinnosti legislatívnych úprav plánujú školenia hodnotiteľov fyzickej záťaže.</p>
35	Pro Benefit, s.r.o.	<p>K novému zneniu, by sme sa radi vyjadrili a chceme sa zúčastniť medzirezortného pripomienkového konania.</p>				<p>Konzultácia s PZS uskutočnená dňa 17.4.2023.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	pripomienky z listu		
36	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	1. Doterajší text § 2 sa označuje ako odsek 1 a slovo „pohybovanie“ sa nahrádza slovami „prenášanie sily na bremeno“. Prečo tento zložitý termín?	Výstižnejší a presnejší výraz. K poškodeniu zdravia dochádza v súvislosti s prenášaním sily na bremeno, nie v súvislosti s tým, či sa bremeno pohybuje alebo nie.
37	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	2. § 2 sa dopĺňa odsekmi 2 a 3, ktoré znejú: „(2) Bremeno na účel posudzovania ručnej manipulácie s bremenami vo vzťahu k poškodeniu chrčtice je bremeno s hmotnosťou 3 kg a viac alebo prenášanie sily na bremeno o veľkosti 30 N a viac. Ako sa bude v praxi merať prenášanie sily na bremeno?“	Spravidla silomerom.
38	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	Príloha 2, časť A, ods. 4 Referenčná hmotnosť bremena sa vzťahuje na ručnú manipuláciu s bremenom v základnej polohe v stoji. Poloha v sede sa pri manipulácii s bremenom neodporúča. Pri práci v sede nemôže byť hmotnosť bremena väčšia ako 5 kg.	Vychádza to z fyziológie. Ak sa s bremenom manipuluje v sede, nemôže prekročiť 5 kg. Kritérium prevzaté z aktuálneho nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z. z.
39	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	Príloha 2, časť A, ods. 5 Ak nie je možné zabezpečiť dostatočné technické opatrenia na zníženie hmotnosti ručne manipulovaného bremena, je možné referenčnú hmotnosť navýšiť pri občasnej nepravidelnej manipulácii pri zdvíhaní a ukladaní bremena u preukázateľne zaškolených a zacvičených mužov. Čo ak sa na danom pracovisku nebude vyskytovať zamestnanec - muž, ale len žena?	U žien nie je možné referenčnú ani maximálnu hmotnosť bremena navýšiť.
40	Pro Benefit, s.r.o.	Príloha 2, časť A, ods. 6	V prípade, že nie sú splnené referenčné podmienky, je nutné úmerne tomu upraviť najvyššiu prípustnú

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Priamo v texte Bremená	<p>Referenčné podmienky na posudzovanie ručnej manipulácie s bremenom pri zdvíhaní a ukladaní sú</p> <ul style="list-style-type: none"> a) vertikálna výška držania bremena je 75 cm od podlahy, b) vertikálny výškový rozdiel dráhy bremena pri jeho manipulácii je najviac 25 cm, c) horizontálna vzdialenosť medzi ťažiskom bremena a ťažiskom tela je najviac 25 cm, d) rotácia trupu je neprítomná, e) kvalita úchopu bremena je dobrá, f) frekvencia zdvihu bremena je nižšia ako jedenkrát za 10 minút, g) ručná manipulácia s bremenom sa vykonáva obidvomi hornými končatinami, h) faktory uvedené v prílohe č. 1 v prvom bode písm. a) až c) a písm. e), v treťom bode písm. a) až f) a v štvrtom bode písm. a), súvisiace s rizikom poškodenia zdravia, najmä chrbtice, pri ručnej manipulácii s bremenami sa nevyskytujú. <p>Takéto vymedzenie referenčných podmienok môže splniť iba robot.</p>	hmotnosť. Podrobný postup je uvedený v odbornom usmernení.
41	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	<p>Príloha 2, časť A, ods. 7</p> <p>Ak nie sú zabezpečené referenčné podmienky pri zdvíhaní a ukladaní bremena, referenčná hmotnosť sa zníži úmerne podľa pracovných podmienok podľa technickej normy⁸⁾ alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu.</p> <p>Jednotlivé technické normy, európske technické normy, iné vhodné technické predpisy, zahraničné predpisy alebo iné vhodné obdobné dokumenty sa môžu od seba výrazne líšiť čo spôsobí zásadné rozdiely v posudzovaní, čo bude mať vplyv na výslednú kategorizáciu prác. Upozorňujeme, že sa jedná o predpisy, ktoré</p>	Jednotný postup je uvedený v odbornom usmernení.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky											
		budú mať len odporúčací charakter a nebudú mať záväznú právnu váhu ako legislatívny predpis!												
42	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	<p>Príloha 2, časť A, ods. 9 Hodnotenie ručnej manipulácie s bremenami pri zdvíhaní a ukladaní na určenie akceptovateľnej miery zdravotného rizika⁹⁾ je súčasťou kontrolného listu podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾</p> <p>Tabuľka č. 1 Referenčná hmotnosť bremena pri zdvíhaní a ukladaní bremena podľa pohlavia a veku</p> <table border="1" data-bbox="551 735 1111 1034"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Vek</th> <th colspan="2">Referenčná hmotnosť bremena</th> </tr> <tr> <th>Muži*)</th> <th>Ženy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18 - 45 rokov</td> <td>25 kg</td> <td>20 kg</td> </tr> <tr> <td>< 18 alebo > 45 rokov</td> <td>20 kg</td> <td>15 kg</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vysvetlivka: *) Pri občasnej nepravidelnej manipulácii pri zdvíhaní a ukladaní bremena u preukázateľne zaškolených a zacvičených zamestnancov so zdravotnou spôsobilosťou, je možné u mužov do 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 40 kg a u mužov nad 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 30 kg. Na jednej strane proklamácie o ochrane zdravia žien a vzápätí zvýšenie hmotnosti bremena z 10-15 na 20 kg!</p>	Vek	Referenčná hmotnosť bremena		Muži*)	Ženy	18 - 45 rokov	25 kg	20 kg	< 18 alebo > 45 rokov	20 kg	15 kg	Stanovená referenčná hmotnosť pre ženy zabezpečuje vysokú ochranu zdravia dokladovanú štúdiami a uvedenú v norme. Maximálna hmotnosť bremena v rámci zapracovaných pripomienok bola zastrešená hodnotami 10 a 15 kg v súlade s aktuálnym nariadením vlády.
Vek	Referenčná hmotnosť bremena													
	Muži*)	Ženy												
18 - 45 rokov	25 kg	20 kg												
< 18 alebo > 45 rokov	20 kg	15 kg												
43	Pro Benefit, s.r.o.	<p>Príloha 2, časť B, ods. 4 Referenčné podmienky pri prenášaní bremena sú:</p>	Konštatovanie bez formulovanej otázky.											

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky											
	Priamo v texte Bremená	a) horizontálna vzdialenosť prenášania do 2 metrov, b) výška držania bremena v rozmedzí 75 až 110 cm od podlahy, c) držanie dvomi rukami, d) priaznivé pracovné polohy a vzpriamený trup, e) horizontálna vzdialenosť ťažiska bremena od ťažiska tela do 40 cm, f) rozpätie rúk nie je väčšie ako šírka ramien, g) faktory uvedené v prílohe č. 1 v prvom bode písm. a) až c) a písm. e), v treťom bode písm. a) až f) a v štvrtom bode písm. a), súvisiace s rizikom poškodenia zdravia, najmä chrbtice, pri ručnej manipulácii s bremenami sa nevyskytujú.												
44	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	Príloha 2, časť B, tabuľka č. 2 Tabuľka č. 2 Referenčná kumulatívna hmotnosť pri prenášaní bremena na vzdialenosť viac ako 1 meter podľa pohlavia a veku <table border="1" data-bbox="555 975 1205 1334"> <thead> <tr> <th data-bbox="555 975 680 1131">Pohlavie</th> <th data-bbox="680 975 898 1131">Vek</th> <th data-bbox="898 975 1205 1131">Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="555 1131 680 1278" rowspan="2">Muži</td> <td data-bbox="680 1131 898 1187">18 - 45 rokov</td> <td data-bbox="898 1131 1205 1187">8000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="680 1187 898 1278">< 18 a > 45 rokov</td> <td data-bbox="898 1187 1205 1278">6000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 1278 680 1334">Ženy</td> <td data-bbox="680 1278 898 1334">18 - 45 rokov</td> <td data-bbox="898 1278 1205 1334">6000</td> </tr> </tbody> </table>	Pohlavie	Vek	Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*	Muži	18 - 45 rokov	8000	< 18 a > 45 rokov	6000	Ženy	18 - 45 rokov	6000	Celozmenová hmotnosť sa neurčuje. Určuje sa frekvencia zdvihov. Postup je v odbornom usmernení.
Pohlavie	Vek	Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*												
Muži	18 - 45 rokov	8000												
	< 18 a > 45 rokov	6000												
Ženy	18 - 45 rokov	6000												

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky			
		<table border="1" data-bbox="555 363 1205 450"> <tr> <td data-bbox="555 363 683 450"></td> <td data-bbox="683 363 900 450">< 18 a > 45 rokov</td> <td data-bbox="900 363 1205 450">4000</td> </tr> </table> <p data-bbox="555 459 1317 587">*) Vztahuje sa na 8-hodinovú pracovnú zmenu a dlhšiu pracovnú zmenu. Aká je celozmenová hmotnosť keď je manipulácia s bremenom menej ako 1 meter?</p>		< 18 a > 45 rokov	4000	
	< 18 a > 45 rokov	4000				
45	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	<p data-bbox="555 593 846 625">Príloha 2, časť C, ods. 5</p> <p data-bbox="555 630 1348 689">Stanovenie najvyššie prípustnej sily pri ťahaní a tlačení bremena sa vykonáva podľa</p> <ul data-bbox="555 694 1348 896" style="list-style-type: none"> a) výšky rúk od podlahy pri jeho tlačení a ťahaní, b) vzdialenosti dráhy tlačenía a ťahania bremena, c) frekvencie tlačenía a ťahania vo vzťahu k impulznej sile a zvlášť vo vzťahu k ustálenej sile, d) pohlavia, e) hodnoty aktuálnej impulznej sily a ustálenej sily. <p data-bbox="555 901 1012 928">Podľa akého vzorca sa to dá vypočítať?</p>	Postup je uvedený v odbornom usmernení.			
46		<p data-bbox="555 938 855 970">Príloha 2, časť C, ods. 10</p> <p data-bbox="555 975 1348 1136">Najvyššie prípustné sily pri tlačení a ťahaní bremena sú určené podľa technickej normy¹²⁾ alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu.</p> <p data-bbox="555 1141 1348 1200">Čo je to obdobný dokument? Technická norma je nepoužiteľná na stanovovanie najvyšších prípustných síl.</p> <p data-bbox="555 1204 1348 1337">Prečo neprevziať jednoduchú Českú normu. V Českej republike sú v rámci legislatívy určené prípustné (maximálne) limity pre tlačné a ťažné sily pri manipulácii s bremenami pomocou bezmotorového prostriedku:</p> <table border="1" data-bbox="609 1343 1281 1375"> <tr> <td data-bbox="609 1343 945 1375">Tlačné sily</td> <td data-bbox="945 1343 1281 1375">Ťažné sily</td> </tr> </table>	Tlačné sily	Ťažné sily	<p data-bbox="1370 970 2042 1066">Žiadna česká norma, ktorá upravuje posudzovanie rizika pri ťahaní a tlačení bremena nebola nájdená, preto je táto časť pripomienky bezpredmetná.</p> <p data-bbox="1370 1104 2042 1232">Limity pre tlačné a ťažné sily sú stanovené v súlade s medzinárodnou normou <u>ISO norma 11228-2: 2007 Ergonomics – Manual Handling – Part 2: Pushing and pulling.</u></p> <p data-bbox="1370 1273 2042 1369">Nakoľko je veľmi veľký rozdiel v miere fyzickej záťaže pri tlačení alebo ťahaní bremena najmä podľa frekvencie a dĺžky dráhy, je správne túto skutočnosť odlišovať. Pre</p>	
Tlačné sily	Ťažné sily					

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky																							
		<table border="1" data-bbox="607 368 1279 440"> <tr> <td>Muži</td> <td>Ženy</td> <td>Muži</td> <td>Ženy</td> </tr> <tr> <td>310 N</td> <td>250 N</td> <td>280 N</td> <td>220 N</td> </tr> </table> <p>Zároveň platí: Ťažné a tlačné sily pri manipulácii s bremenami sú v súčasnosti určené len v odborných normách EÚ – ISO norma 11228: 2007 Ergonomics – Manual Handling – Part 2: Pushing and pulling stanovuje odporúčané hodnoty za podmienok – max. 480 min. pracovná doba, výška držadla 95 cm pre mužov a 89 cm pre ženy, tlačenie - ťahanie – obojručné - 2 m. Pri iných podmienkach sa limit znižuje.</p> <table border="1" data-bbox="696 746 1339 922"> <thead> <tr> <th></th> <th>muži</th> <th>ženy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tlačenie iniciálne</td> <td>340 N</td> <td>220 N</td> </tr> <tr> <td>Tlačenie udržiavacie</td> <td>230 N</td> <td>130 N</td> </tr> <tr> <td>Ťahanie iniciálne</td> <td>320 N</td> <td>230 N</td> </tr> <tr> <td>Ťahanie udržiavacie</td> <td>240 N</td> <td>140 N</td> </tr> </tbody> </table> <p>Impulzná sila (Fi) je sila potrebná na roztláčenie bremena, na jeho zrýchlenie alebo spomalenie. = tlačenie/ťahanie iniciálne. Ustálená sila (Fu) je sila potrebná na premiestnenie už roztláčeného bremena.= tlačenie/ťahanie udržiavacie.</p>	Muži	Ženy	Muži	Ženy	310 N	250 N	280 N	220 N		muži	ženy	Tlačenie iniciálne	340 N	220 N	Tlačenie udržiavacie	230 N	130 N	Ťahanie iniciálne	320 N	230 N	Ťahanie udržiavacie	240 N	140 N	<p>hodnotenie rizika na 3. úrovni bola zvolená jednoduchšia, dostatočne presná metóda (metóda 1), ktorá sa nemusí prepočítavať.</p> <p>Zložitejšia metóda v zmysle normy (metóda 2) sa vyžaduje na 4. úrovni hodnotenia. Posúdenie zložitejšou metódou je však možné akceptovať aj na nižšej úrovni a teda hodnotiteľ môže postupovať aj podľa zložitejšej metódy na nižšej úrovni.</p>
Muži	Ženy	Muži	Ženy																							
310 N	250 N	280 N	220 N																							
	muži	ženy																								
Tlačenie iniciálne	340 N	220 N																								
Tlačenie udržiavacie	230 N	130 N																								
Ťahanie iniciálne	320 N	230 N																								
Ťahanie udržiavacie	240 N	140 N																								
47	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Bremená	<p>Pripomienka pod tabuľkami</p> <p>Platí, že vzdialenosť pri ťahaní a tlačení nie je rozhodujúci faktor! Neudržiavané ložiská, malé kolesá, nerovná dráha a celkový valivý odpor sú údaje, ktoré tieto tabuľky ignorujú. Správny postup hodnotenia by bol monitorovať energetický výdaj + meranie impulzných síl.</p>	<p>Rozhodujúci faktor je veľkosť sily pri ťahaní alebo tlačení. Ak sú neudržiavané ložiská, alebo nevhodné kolesá, či nerovná dráha, prejaví sa to na veľkosti sily, s ktorou je nutné bremeno tlačiť alebo ťahať. Nie je pravda, že sa požiadavky na pracovné podmienky a kvalitu koliesok ignorujú. Podmienkou je zodpovedanie úvodných otázok pre tlačenie a ťahanie. Postup a podrobnosti sú uvedené v odbornom</p>																							

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		Súčasne stanovené najvyššie prípustné limity pri ťahaní a tlačení bremien budú znamenať zaradenie drvivej väčšiny týchto činností do rizikovej kategórie 3 fyzická záťaž vzhľadom na výrazné znižovanie limitov.	usmernení. Nariadenie vlády požiadavky stanovuje v prílohe 1. Keďže pri frekvencii tlačenia menšej ako raz za 30 minút sa hodnoty pohybujú okolo limitov zavedených aj v ČR, nie je dôvod sa obávať, že limity sú neprímerane prísne a väčšina činností bude zaradená do rizika.
48	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Kategorizácia	Príloha, písm. P Ručná manipulácia s bremenami, kategória 3 a) Práce so zdvíhaním a ukladaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac, pri ktorých je prekročená referenčná hmotnosť bremena za referenčných podmienok, ale nie je prekročený 3-násobok referenčnej hmotnosti bremena za referenčných podmienok. to znamená napr. hmotnosť bremena do 45 kg? V praxi zriedkavo budú splnené referenčne podmienky. Ako zakategorizovať prácu v takomto prípade?	Postup a podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení.
49	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Kategorizácia	Príloha, písm. Q Dlhodobá jednostranná nadmerná záťaž až horných končatín, kategória 2 Práce, pri ktorých sú prekročené kritériá pre prvú kategóriu, ale počet technických pohybov ani jednej hornej končatiny neprekračuje najvyššie prípustný počet technických pohybov v 8-hodinovej pracovnej zmene za referenčných podmienok. V praxi zriedkavo budú splnené referenčne podmienky. Ako zakategorizovať prácu v takomto prípade? Kategorizácia je nastavená pre 8. hod. prac. zmenu, ale v praxi sa stretávame aj s 12 hodinovou zmenou, ako to hodnotiť? <u>V ČR platí nasledovné:</u> U 12 hodinovej zmeny je početnosť pohybov navýšený o 20% oproti 8 hodinovej zmene. To znamená navýšenie o 5% za každú hodinu.	Postup a podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
50	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Kategorizácia	Spôsob hodnotenia fyzickej záťaže podľa kontrolných listov je v praxi nepoužiteľný pre veľkú byrokratickú náročnosť a v niektorých častiach pre nevykonateľnosť. Je použitý technokratický postup bez posúdenia medicínskych aspektov. Všetky podstatné výhrady voči tomuto spôsobu sme uviedli priamo pri jednotlivých odsekoch v návrhu NV SR, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami a návrhu Vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci.	<p>Vychádza z metodík tretej úrovne, ktoré sú založené na medicínskych a fyziologických princípoch. Na ich pochopenie a aplikáciu je nutné ovládať metodiky 3. úrovne.</p> <p>V prípade, že nebude možné aplikovať kontrolné listy, hodnotenie sa vykoná podľa metodík na 3. úrovni.</p> <p>Kontrolné listy uvedené v návrhu vyhlášky sú nástrojom hodnotenia, ktorý umožňuje jednoduchším spôsobom určiť zvýšenú mieru fyzickej záťaže a akceptovateľnú mieru zdravotného rizika a ktorý zároveň eliminuje nutnosť rozpisovať sa o zvolenom spôsobe hodnotenia v posudku o riziku.</p> <p>Pri hodnotení kontrolnými listami je možné do posudku o riziku vložiť kontrolné listy s odpoveďami „áno“, „nie“ a dopísať záver s určením akceptovateľnej miery rizika (1. kategória). Táto skutočnosť predstavuje odbúranie rozpisovania detailov o spôsobe hodnotenia a tým aj administratívnu záťaž, ktorá sa v mnohých prípadoch praktizuje.</p> <p>Technokratický prístup v zmysle lepšie technicky zadaného postupu je u metodík prínosom. Táto skutočnosť prispieva k jednotnosti a spoľahlivosti zavádzaných prístupov hodnotenia.</p> <p>Použitie kontrolných listov nie je povinné.</p>
51	Pro Benefit, s.r.o.	§ 2, ods. 3 Najvyššie prípustné hodnoty určené v súvislosti s hodnotením fyzickej záťaže pri práci sú limitné hodnoty, pri ktorých dodržaní	Postup a podrobnosti k hodnoteniu fyzickej záťaže v 12-hodinových pracovných zmenách sú uvedené v odbornom usmernení.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Priamo v texte Fyzická záťaž	počas 8-hodinovej pracovnej zmeny sa predpokladá, že miera zdravotného rizika je tolerovateľná podľa § 31 ods. 3 zákona. Čo s 12-hod. prac. zmenami, ktoré sa v pracovnom procese často vykonávajú?	12-hodinová pracovná zmena nie je štandardná pracovná zmena. Právne predpisy vždy odkazujú na 8-hodinovú pracovnú zmenu.
52	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 7 Energetický výdaj (brutto) je spotreba energie pri pracovných činnostiach, ktorá zahŕňa spotrebu energie na základnú látkovú premenu, ide o bazálny metabolizmus. Ako oddelíme brutto od netto. Bolo by potrebné merať bazálny metabolizmus v úplnom kľude a celkový metabolizmus pri výkone. Zistiť bazálny metabolizmus v reálnych podmienkach práce nie je možné. Je potrebné merať cestou tepovej frekvencie aktuálny metabolizmus pri výkone práce.	Postup a podrobnosti sú upravené v odbornom usmernení. V prípade ďalších informácií je vo vyhláske odkaz na STN EN ISO normu.
53	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 12 Referenčný počet technických pohybov je najvyššie prípustný počet technických pohybov pri referenčných podmienkach definovaných pri hodnotení dlhodobej nadmernej jednostrannej záťaže horných končatín, odvodený podľa metódy OCRA (Occupational Repetitive Action) a podľa technickej normy ¹⁾ alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu. Jednotlivé technické normy, európske technické normy, iné vhodné technické predpisy, zahraničné predpisy alebo iné vhodné obdobné dokumenty sa môžu od seba významne líšiť čo zapríčiní významné rozdiely v posudzovaní s výrazným vplyvom na výslednú kategorizáciu prac. Upozorňujeme, že sa ale bude jednať o predpisy, ktoré budú mať len odporúčací charakter a nebudú mať záväznú právnu váhu ako legislatívny predpis!	Citácia je dôležitá, aby sa dali používať aj iné zdroje ako napr. priamo pôvodné práce, z ktorých čerpajú normy. Jednotný postup je určený v odbornom usmernení (obdobne ako pripomienka č.19).

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
54	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 13 Metóda OCRA je postup na hodnotenie zdravotného rizika lokálnej svalovej záťaže horných končatín pri opakovaných pohyboch pri práci, ktoré jednostranne zaťažujú rovnaké svalové skupiny; označenie je skratkou prekladu „opakovaná pracovná činnosť“. Slovensko nie je viazané žiadnou dohodou aby pri hodnotení fyzickej záťaže postupovalo týmto spôsobom. Odklonili by sme sa od vedeckého a medicínskeho prístupu používaného v Česku a iných vyspelých krajinách. to hrubá metóda založená na odhadoch.	Okrem toho posudzovanie zdravotného rizika zostáva aj s novým legislatívnym návrhom v rukách pracovnej zdravotnej služby, v ktorej je medicínsky prístup garantovaný. Zohľadňované fyziologické a iné parametre sú komplexnejšie a ich vplyv je presnejšie definovaný ako doteraz používané prístupy.
55	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 14 Referenčné podmienky pre prácu s dlhodobou nadmernou jednostrannou záťažou horných končatín sú presne definované podmienky práce a pracovného prostredia s ohľadom na ich minimálny vplyv na záťaž horných končatín pri práci s vysokým počtom technických pohybov horných končatín; zohľadňujú najmä svalovú silu horných končatín, pracovné polohy horných končatín, jednostrannosť, zotavovacie prestávky, trvanie práce s dlhodobou nadmernou jednostrannou záťažou horných končatín a doplnkové faktory. Je to znovu odhad v dotazníku bez merania!	Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých úrovniach predpokladá stanovenie (objektívizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.
56	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 15 Technický pohyb je definovaný mechanický úkon alebo súbor mechanických úkonov charakterizovaný pohybom v jednom alebo vo viacerých kĺboch hornej končatiny, ktorý je potrebný na vykonanie určenej pracovnej činnosti v rámci pracovného cyklu alebo pracovnej úlohy. Aký je to pojem technický pohyb? Prečo technický? Je to nemedicínsky pojem.	Technický pohyb je pohyb alebo súbor pohybov v jednom alebo viacerých kĺboch hornej končatiny, ktorý je potrebný na vykonanie presne definovaného jednoduchého pracovného úkonu. Technické pohyby sú teda presne definované pracovné úkony, ktoré sú technicky popísané. Je ich treba odlišiť od fyziologických pohybov, ktoré boli hodnotené doteraz.
57		§ 2, ods. 16	Vypočíta sa frekvencia za minútu. Podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení alebo v norme.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		Frekvencia technických pohybov je počet technických pohybov za 1 minútu. Ako to interpretovať, ak pracovný cyklus trvá viac ako 1 minútu.	
58	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	<p>§ 2 ods. 17 Zotavovacia prestávka v práci v súvislosti s hodnotením dlhodobej nadmernej jednostrannej záťaže horných končatín je definovaná ako prestávka, ktorá predstavuje dostatočný čas na zotavenie hornej končatiny. Zotavovacie prestávky sú</p> <p>a) prestávky na odpočinok a jedenie alebo iné plánované prestávky v práci, ak trvajú najmenej osem po sebe idúcich minút,</p> <p>b) mikroprestávky, v ktorých najmenej osem po sebe idúcich sekúnd nedochádza k záťaži opakovane namáhaných svalových skupín hornej končatiny, ako pri plnení úlohy zrakovej kontroly alebo pri presune zamestnanca na inú pozíciu alebo pri výkone bežných administratívnych činností; ak mikroprestávky trvajú v úhrne najmenej osem minút za hodinu, je možné takúto hodinu práce považovať za hodinu so zaradenou zotavovacou prestávkou v práci. Ako spočítavať mikroprestávky? Len s pomocou videa. Po akej dobe záťaže je potrebné zaraďovať mikroprestávky? Ak mikroprestávky budú trvať menej ako 8 minút za hodinu, tak táto práca by podľa návrhu mala vychádzať do kategórie 3 rizika fyz.záťaž. Čo ak v iných hodinách počas pracovnej zmeny je dostatočný čas na oddych? Ako sa to bude posudzovať?</p>	Podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení alebo v norme. Zaraďovanie mikroprestávok je len jedna zo zohľadňovaných podmienok práce a pracovného prostredia. Vplyv na výsledok hodnotenia je vyjadrený číselne.
59	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	<p>§ 2, ods. 19 Doplňkové faktory sú faktory definované v súvislosti s hodnotením dlhodobej nadmernej jednostrannej záťaže horných končatín, ktoré samostatne nevedú k rozvoju choroby z dlhodobého nadmerného jednostranného zaťaženia končatín. V kombinácii s vysokým počtom pohybov pri práci alebo s ďalšími nepriaznivými podmienkami zvyšujú jednostrannú záťaž horných končatín a</p>	Áno, tak ako je napísané v návrhu. Pripomienka je konštatáciou textu návrhu.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		prispievajú k rozvoju choroby. Medzi doplnkové faktory patria najmä vibrácie prenášané na ruky, lokálny tlak prenášaný na horné končatiny, nepriaznivé mikroklimatické podmienky, spätné rázy a nároky na presnosť pohybu.	
60	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 2, ods. 44 Borgova stupnica CR-10 je nástroj fyziológie práce na číselné vyjadrenie intenzity subjektívneho pocitu osoby. V kontexte hodnotenia svalovej sily zamestnanca sa používa stupnica v rozpätí hodnôt 0 až 10. V hodnotení psychickej záťaže sa používal tzv.Meisterov dotazník, kde zamestnanec subjektívne hodnotil rôzne faktory práce. Ukázalo sa, že v praxi je nepoužiteľný, pretože zamestnanci zámerne zveličovali svoje zaťaženie. To isté predstavuje Borgova stupnica.	Hodnotenie Borgovou stupnicou je jeden z nástrojov. Použitie aj tohto nástroja má svoje pravidlá a vyžaduje prax. Aj pri použití Borgovej stupnice platí, že hodnotenie musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia. Odporúča sa jeho kombinácia s dynamometrickým meraním. Je na hodnotiteľovi zväziť vhodnosť a adekvátnosť nástroja podľa okolností na pracovisku. Meisterov dotazník je veľmi dobrý nástroj na zisťovanie vnímania psychickej záťaže pri práci za podmienky, že zamestnanci spolupracujú bez postranných úmyslov. Nespolupracujúci zamestnanec dokáže ovplyvniť aj výsledky zisťované akýmkoľvek „objektívnymi“ metódami.
61	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 5, ods. 5 Štvrtá úroveň je určená na špecifické hodnotenie zložiek fyzickej záťaže pri netypických a osobitných pracovných činnostiach. Špecifické posúdenie na štvrtej úrovni sa môže vykonať, ak sú výsledky posúdenia na úrovni limitných hodnôt a účel posúdenia fyzickej záťaže vyžaduje podrobnejšie hodnotenie. Aké sú to netypické a osobitné pracovné činnosti? Podľa prísnosti kritérií na druhú úroveň hodnotenia väčšina profesií bude musieť byť hodnotená aj na tretej alebo štvrtej úrovni. Keď je podľa doterajších kritérií kategória 1 jasne definovaná, prečo robiť dotazník?	Netypické a osobitné činnosti sú také činnosti, ktoré nie je možné hodnotiť uvedenými metodikami alebo ich je možné hodnotiť uvedenými metodikami len čiastočne. Napr. posudzovanie lokálnej fyzickej záťaže u potápača pri konštrukcii vodných stavieb, alebo činnosti vykonávané v základnej polohe poležiačky apod. Kontrolné listy sú určené na jednoduchšie a rýchlejšie hodnotenie fyzickej záťaže pri prácach s nízkou mierou rizika.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
62	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 6, ods. 2 Orientačné hodnotenie energetického výdaja pri práci na druhej úrovni sa vykoná podľa prílohy č. 3. Pri hodnotení energetického výdaja zamestnanca je potrebné kontinuálne meranie/monitorovanie srdcovej frekvencie, berúc do úvahy bazálny metabolizmu konkrétneho pracovníka počas vykonávanej pracovnej činnosti pracovníka/zamestnanca. Na základe nameraných dát je potrebné vykonať prepočet energetického výdaja. Orientačné hodnotenie bude znamenať nepravý odhad.	Prístup k orientačnému hodnoteniu je adekvátny vzhľadom na mieru rizika. Srdcová frekvencia je vhodným fyziologickým ukazovateľom len v prípade vysokej miery celkovej fyzickej záťaže. Je teda neopodstatnené vyžadovať ju pri hodnotení prác, u ktorých sa predpokladá nízka záťaž.
63	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 8, ods. 2 Orientačné hodnotenie dlhodobej nadmernej jednostrannej záťaže horných končatín pri práci na druhej úrovni sa vykoná podľa prílohy č. 3. Keďže hodnotenie je viazané na určitú svalovú silu %Fmax a početnosť vykonávaných opakovaných pohybov je potrebné vykonať objektívne meranie. Orientačné meranie opäť môže znamenať nepresný odhad.	Hodnotenie musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.
64	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 11 Toto čo je navrhované je elaborát a musela by byť posudzovaná každá profesia týmto spôsobom, čo je v praxi nevykonateľné!	Fyzická záťaž sa musí u každej práce posudzovať podľa jej zložiek aj v súčasnosti.
65	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte	§ 12, ods. 2, písm. c) Ak by sa toto muselo vykonávať, znamená to posudzovať v tomto veľkom rozsahu každého zamestnanca zvlášť. Ako zamestnávateľ preverí individuálne fyzické schopnosti a zručnosti zamestnanca?! (ktoré kritéria sa budú považovať za zníženie schopnosti a zručnosti?)	Súčasťou prevádzkového poriadku sú aj preventívne a ochranné opatrenia pre pracovné činnosti súvisiace s fyzickou záťažou pri práci s prihliadnutím na vek, individuálne fyzické schopnosti a zručnosti zamestnancov.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Fyzická záťaž		Znamená to, že sa v prevádzkovom poriadku uvedú vykonané opatrenia, ktoré vždy viac či menej zohľadňujú vek, individuálne schopnosti a zručnosti zamestnancov. Tak napríklad pokiaľ na pracovisku pracujú malé ženy a zamestnávateľ zníži pre nich pracovnú rovinu stola, alebo zakúpi pre nich nástroje s menšou rukoväťou je to opatrenie v zmysle § 12, ods. 2, písm c) návrhu a uvedie sa to do prevádzkového poriadku.
66	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 13, ods. 4, písm. b) Kto bude predmetné školenie na pracoviskách zamestnávateľa vykonávať?	Jedná sa o vymenovanie všeobecných opatrení na zníženie fyzickej záťaže. Je teda na zamestnávateľovi aké opatrenia zvolí a ako ich bude chcieť realizovať.
67	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	§ 13 ods. 4, písm. d) použitie účastníckej ergonómie, najmä zisťovanie subjektívne pociťovanej náročnosti práce a diskomfortu pri práci. V prípade návrhu musí byť použitý pre každého zamestnanca osobný dotazník (typ Borgovho dotazníku).	Jedná sa o vymenovanie všeobecných opatrení na zníženie fyzickej záťaže. Je teda na zamestnávateľovi aké opatrenia zvolí a ako ich bude chcieť realizovať.
68	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 1, ods. 2 – 5 2. Na určenie priestorových rozmerov sa použijú hodnoty 95. percentilu telesných rozmerov osôb reprezentatívnych skupín populácie, spravidla európskej populácie, ^{5,6)} ktoré sú podkladom na určenie minimálneho požadovaného rozmeru na miesto výkonu práce. 3. Na určenie vzdialenosti dosahu sa použijú hodnoty 5. percentilu telesných rozmerov osôb reprezentatívnych skupín populácie,	Rieši odborné usmernenie.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		<p>spravidla európskej populácie,^{5, 6)} ktoré sú maximálnym rozmerom na miesto výkonu práce.</p> <p>4. Ak sú rozmery miesta výkonu práce nastaviteľné, rozsah má pokrývať 5. až 95. percentil telesných rozmerov osôb reprezentatívnych skupín populácie, spravidla európskej populácie.^{6, 7)}</p> <p>5. Požiadavky na kancelársky nábytok sa určujú podľa technickej normy,^{8, 9)}</p> <p>Bolo by vhodné do vyhlášky zapracovať údaje z citovaných STN, aby vyhláška bola v praxi použiteľná, nie len pre úzky kruh používateľov (pracovníkov PZS).</p> <p>alebo podľa inej európskej technickej normy, ak neexistujú vhodné technické normy podľa iného vhodného technického predpisu, zahraničného technického predpisu alebo podľa iného vhodného obdobného dokumentu.</p>	
69	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	<p>Príloha 1, ods. 10</p> <p>Pri základnej polohe v stoji sa neodporúča použitie nožných ovládačov. Ovládače obsluhované iným spôsobom ako rukami a chodidlami, ako sú laktové a kolenové ovládače, sa nemôžu pri častom alebo trvalom používaní používať, ak to nevyžaduje zlepšenie ergonomického prostredia pri práci, najmä u osôb so zdravotným obmedzením.</p> <p>Sú stroje, kde je používanie pedálov nutné!</p>	Slovo „neodporúča“ ponecháva možnosť mať pedále u strojov, kde je to nevyhnutné.
70	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	<p>Príloha 1, obrázok 1</p> <p>Tieto schémy nie sú v súlade s novými poznatkami. Polohy tela, nôh a chrbta je doporučované často meniť, aby neboli zaťažované rovnaké miesta, nielen pohybovej, ale aj obehovej sústavy. Tu sa jasne prejavuje technokratický dôraz na STN a ISO.</p>	Obrázok 1 prílohy 1 nerieši zmeny polohy pri práci, ale individuálne nastavenie výšky sedadla stoličky nad podlahou a opierky dolných končatín k výške pracovnej plochy stola.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
71	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 1, Tabuľka – Otáčanie ..., poznámka 1 Trvalo používané ovládače sú ovládače, ktoré sa používajú viac ako 40-krát počas pracovnej zmeny. Tu uvádzané používanie 40x za zmenu ako trvalé je ergonomický nezmysel!	Jedná sa o kritériá prevzaté z aktuálne platnej vyhlášky (príloha 1, bod 14). Pripomienky k nezmyselnosti tohto kritériá neboli doposiaľ evidované. Naopak kritériá sa uplatňovali najmä pri plánovaní výroby a plánovaní technickej realizácie pracovných miest. Do budúcnosti bude vhodné tieto kritériá zrevidovať podľa platných noriem. Rovnaké údaje sú uvedené aj v českom predpise (nařízení vlády ČR č. 361/2007 Sb.) v prílohe 9.
72	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 1, pripomienka na konci prílohy Vo vyhláške sú uvedené sily pri ovládaní tlačidiel, pák, ale v praxi sa často stretávame s nutnosťou zatlačenia drobných predmetov prstami do otvorov, klipovanie „... a práve tieto max. sily nie sú uvedené.	Podrobnosti k hodnoteniu DNJZ HK sú uvedené v odbornom usmernení a v citovanej norme.
73	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 2 Ak bude čo len v jednej otázke zistené áno, musí nasledovať podľa návrhu ďalšia úroveň hodnotenia. Opäť vstupuje do hodnotenia veľmi nepresný spôsob (Borgova stupnica), nakoľko je jasné, že subjektívne hodnotenie fyzického alebo psychického zaťaženia sa individuálne veľmi líši, je sprevádzané zveličovaním príznakov. Ak sa vykonávajú 2,3, alebo 4 úkony, ktoré je možné zaradiť do triedy práce 3 musí byť vykonaná vyššia úroveň hodnotenia. Namiesto celého kontrolného listu č.2 by sa malo vykonať meranie energetickej náročnosti jednoducho podľa zvýšenia teploty. Ako sa vie v dotazníkovej forme odpovedať <u>áno</u> alebo <u>nie</u> pri otázkach výskytu svalovej sily %Fmax ak na danej pozícii/profesii nebolo vykonané meranie metódou integrovanej elektromyografie?	Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých úrovniach predpokladá stanovenie (objektívizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia. Dostatočné znalosti o hodnotení svalových síl sa u PZS, ktoré vykonávajú hodnotenie DNJZ HK predpokladá. Rovnako ako sa predpokladá, že PZS bude používať na hodnotenie tie metódy a spôsoby objektívizácie, ktoré si osvojí.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky												
74	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 3, Kontrolný list č. 2, bod 22 22. Vždy je to 8 hodín alebo menej, ale nie je napísané ako postupovať pri 12 hod zmene.	12- hodinové zmeny rieši odborné usmernenie.												
75	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 3, Kontrolný list č. 2, bod 23 23. Rozhodujúca je impulzná sila a počet týchto impulzov, nie vzdialenosti. Ak povrch bráni valivým silám, je potrebné merať aj energetický výdaj a nie tabuľkovo odhadovať. V Českej republike sú v rámci legislatívy určené prípustné (maximálne) limity pre tlačné a ťažné sily pri manipulácii s bremenami pomocou bezmotorového prostriedku: <table border="1" data-bbox="607 839 1281 959"> <thead> <tr> <th colspan="2">Tlačné sily</th> <th colspan="2">Ťažné sily</th> </tr> <tr> <th>Muži</th> <th>Ženy</th> <th>Muži</th> <th>Ženy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>310 N</td> <td>250 N</td> <td>280 N</td> <td>220 N</td> </tr> </tbody> </table> V krajinách EÚ sa berie ohľad na iniciálne tlačenie a udržiavacie tlačenie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že tento spôsob hodnotenia tlačených a ťažných síl môže znamenať zaradenie prác do kategórie rizika 3 fyzická záťaž z dôvodu výskytu iniciálneho tlačenia (rozjazd a brzdenie).	Tlačné sily		Ťažné sily		Muži	Ženy	Muži	Ženy	310 N	250 N	280 N	220 N	Tvrdenia sú zmätočné. Hodnotenie impulznej sily rovnako ako ustálenej sily môže a nemusí znamenať zaradenie práce do rizika. Závisí od veľkosti sily a ďalších podmienok. Ak je problém s kolieskami alebo nerovnosťou podlahy, budú namerané aj vyššie sily. Ak bude zrejmá celková fyzická záťaž, bude sa hodnotiť aj celková fyzická záťaž. Návrh novely nariadenia vlády obsahuje pri nízkej frekvencii a krátkych vzdialenostiach ťahania a tlačenia bremien obdobné hodnoty ako česká legislatíva. Pri vysokej frekvencii tlačenia a ťahania a pri veľkých vzdialenostiach určuje prísnejšie limitné hodnoty. Stanovené limity sú v súlade s normou a štúdiami, na ktoré sa odvoláva.
Tlačné sily		Ťažné sily													
Muži	Ženy	Muži	Ženy												
310 N	250 N	280 N	220 N												
76	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte	Príloha 3, Kontrolný list č. 3, bod 1 1. Byť bez pohybu po vykonanej činnosti 8 sekúnd <u>občas je nekontrolovateľné</u> . Slovo občas nemá v ergonómii miesto.	Správne použitie kontrolných listov predpokladá znalosť metodík 3. úrovne. V prípade opakovaných ťažkostí pri interpretácii v praxi, môže byť dodatočne špecifikované napr. v odbornom usmernení.												

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Fyzická záťaž		
77	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 3, Kontrolný list č. 3, body 3 a 4 3,4. Sila sa má merať, nie odhadovať. Ako sa vie v dotazníkovej forme odpovedať <u>áno alebo nie</u> pri otázkach výskytu svalovej sily %Fmax ak na danej pozícii/profesii nebolo prevedené meranie metódou integrovanej elektromyografie?	Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých úrovniach predpokladá stanovenie (objektívizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.
78	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 3, Kontrolný list č. 3, bod 5 5. Zotavovacie prestávky pri DNJZ 8 minút po každej druhej hodine alebo častejšie sú z hľadiska ekonomiky nevykonateľné. Znamenali by likvidáciu konkurenčnej schopnosti Slovenských kapacít.	Nie je opodstatnené domnievať sa, že zaraďovanie týchto prestávok je „likvidácia konkurenčnej schopnosti Slovenských kapacít“. Jedná sa o zotavovacie prestávky od DNJZ HK. Teda napr. čas na upratovanie pracoviska alebo na administratívny záznam, či iné činnosti môže byť prestávkou od činností s DNJZ HK. Ak nie sú v práci vytvorené tieto prestávky na regeneráciu svalov, zohľadní sa veľkosť ich vplyvu na výsledok hodnotenia.
79	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 3, Kontrolný list č. 5, body 2 – 4 Ako sa vie v dotazníkovej forme odpovedať <u>áno alebo nie</u> pri otázkach výskytu svalovej sily %Fmax ak na danej pozícii/profesii nebolo prevedené meranie metódou integrovanej elektromyografie?	Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých úrovniach predpokladá stanovenie (objektívizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.
80	Pro Benefit, s.r.o.	Príloha 4, časť B	Postup a ďalšie podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Priamo v texte Fyzická záťaž	Tieto štyri hodnoty a, b, c, d sa nemôžu odhadovať podľa tabuliek a nie je popísaný vzťah medzi nimi.	
81	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 4, časť C Hodnotenie BMI sa používa v časopisoch. Jeho význam bol dávno spochybnený, lebo neberie do úvahy telesný typ a percento svaloviny. V najnovšej vedeckej literatúre sa BMI nepoužíva.	Na vyjadrenie vplyvu nepracovnej záťaže na celkový energetický výdaj to plne postačuje. V prípade, že bude navrhnutý iný vhodný ukazovateľ, bude možné zvážiť prípadné nahradenie BMI.
82	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 4, časť D, tabuľky Čo znamená pojem krátkodobý?	Krátkodobý energetický výdaj je definovaný v prílohe 4, bod D, ods. 4 návrhu. „Energetický výdaj krátkodobý určuje najvyššie prípustnú hodnotu energetického výdaja pre niekoľko minút trvajúce pracovné činnosti s vysokou intenzitou, ktoré sú súčasťou hlavnej pracovnej činnosti.“
83	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 5, ods. 1, písm. b) Koľko referenčných podmienok musí byť prekročené, aby sa znížil počet pohybov? Akým stanoveným koeficientom sa bude prepočítavať zníženie počtu pohybov.	Rieši odborné usmernenie.
84	Pro Benefit, s.r.o.	Príloha 5, ods. 3 V súčasnej platnej legislatíve bolo stanovené nasledovné: Početnosť pohybov drobných svalov prstov a ruky nesmie prekročiť pri	Konštatovanie bez pripomienky.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Priamo v texte Fyzická záťaž	vynakladaných svalových silách 3 % Fmax hodnotu 110 za minútu, pri 6 % Fmax hodnotu 90 za minútu.	
85	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 5 ods. 4 Referenčná hodnota počíta s akou svalovou silou % Fmax?!	Pozri prílohu č. 5, bod 3, písm. b) návrhu vyhlášky: Je to svalová sila o veľkosti do 5 % F _{max} ,
86	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 6, ods. 3 Aká je forma výpočtu na skrátenie pracovnej doby?	Rieši odborné usmernenie.
87	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 6, ods. 6 Hodnotiť pracovnú polohu <u>osobitne</u> pre každú časť tela je nesmierne náročné a zbytočné. Mala by sa hodnotiť len namáhaná časť tela.	Rovnaký prístup bol praktizovaný doteraz. Hodnotí sa tá časť tela, v ktorej bola identifikovaná zvýšená fyzická záťaž v súvislosti s námahou pri pracovnej činnosti.
88	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte	Príloha 6, ods. 9 Znamená to vyhlásiť tieto práce do rizika kategórie 3 fyzická záťaž.	Áno. Rovnako sa malo postupovať aj podľa aktuálnej vyhlášky. Kritériá pre krátkodobý čas však boli nejasné, boli stanovené na 1 až 8 minút. Návrh špecifikuje dĺžku podľa zaťažovanej časti tela.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Fyzická záťaž		
89	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 6, časť D, tabuľka 7 Nedodržiateľné krátkodobé prípustné limity. Z akého dôvodu sa pre jednotlivé zóny neurčuje pri niektorých častiach tela limitná hodnota? Je potrebné pre všetky zóny určiť presné limitné hodnoty.	Rovnako sa malo postupovať aj podľa aktuálnej vyhlášky. Kritériá pre krátkodobý čas však boli nejasné, boli stanovené na 1 až 8 minút. Rozsah hodnotených zón a limitné hodnoty sú prebrané z aktuálnej vyhlášky. Zmena bola vykonaná pri rotácii hlavy, kde aktuálna vyhláška uvádza neprijateľnú polohu nad 15 stupňov. Vzhľadom na to, že z fyziologického hľadiska ako ani podľa normy takáto rotácia hlavy nepredstavuje vysoké riziko, bola zóna zmenená z 15 na 45 stupňov.
90	Pro Benefit, s.r.o. Priamo v texte Fyzická záťaž	Príloha 7, časť D, tabuľka 2 Čo sa v tomto prípade považuje za krátkodobé? V súčasnej legislatíve platí: Pracovné úkony s použitou silou nad 70 % F_{max} pri prevažne dynamickej práci ako pravidelná súčasť hlavnej pracovnej operácie sú neprípustné. Pracovné úkony s vynakladanou silou nad 60 % F_{max} pri prevažne dynamickej práci <u>sú prípustné najviac 600 krát za zmenu.</u> Pracovné úkony pri prevažne statickej práci s vynakladanou silou vyššou ako 45 % F_{max} sú neprípustné. <u>Je potrebné určiť prípustnosť za zmenu.</u> Čo v prípade práce v 12 hod. zmene? V ČR platí nasledovné: U 12 hodinovej zmeny je početnosť pohybov navýšený o 20% oproti 8 hodinovej zmene. To znamená navýšenie o 5% za každú hodinu.	Rieši odborné usmernenie. (Krátkodobá sila je názov pre limit, ktorý ustanovuje aktuálna vyhláška.)

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
91	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	FZ - kontrolné listy vôbec nemajú čo robiť vo vyhláske na FZ. Vzťahujú sa už na posudzovanie rizík podľa limitov, ktoré sa vzťahujú na 448 ku. Žiadna iná vyhláska ani NVSR neobsahuje kontrolné listy, a ani postupy pre hodnotenie akceptovateľného rizika.	Kontrolné listy prvej a druhej úrovne boli zahrnuté do vyhlásky so zámerom akceptovať túto formu posudzovania rizika pri určení akceptovateľnej miery zdravotného rizika, teda pri kategorizácii prác. V praxi to znamená, že hodnotenie vydokladované v posudku o riziku môže pozostávať napr. len z vyplneného kontrolného listu.
92	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Kritéria pre zaradenia do rizika musia byť jasne definované v 448.	Všetky kritériá kategorizácie prác sú pri fyzickej záťaži uvedené vo vyhláske MZ SR č. 448/2007 Z. z.
93	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Odporúčaná metodika sa nedá aplikovať na všetky práce, ale keď to bude vo vyhláske, tak jednoducho to budeme musieť v teréne dodržiavať a riešiť. Nie je možné to obísť.	Metodiky, na ktoré sa vo vyhláske odkazuje, je možné aplikovať na väčšinu bežných činností. Predpokladá sa, že len malé množstvo činností bude nutné hodnotiť na 4. úrovni vzhľadom na obmedzenú platnosť kritérií v metodikách 3. úrovne.
94	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Pokiaľ viem, tak Česi kontrolné listy majú ako odborné usmernenie. Okrem OCRA existujú aj iné metodiky, ktoré sa dajú použiť a možno aj relevantnejšie, resp. jednoduchšie na určenie, že práca zodpovedá 1. kategórii.	Metóda OCRA patrí aj v zmysle ISO normy 11228-3 k odborne preferovanej metóde na hodnotenie zdravotného rizika pri opakovaných pohyboch horných končatín, a to vzhľadom na publikácie ... na to, že zohľadňuje všetky relevantné rizikové faktory, je aplikovateľná aj na „viacúlohovú prácu“ a poskytuje kritériá založené na rozsiahlych epidemiologických údajoch – na predpovedanie výskytu UL-WMSD (muskuloskeletálne poruchy horných končatín) u exponovanej pracujúcej populácie.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			Na určenie 1. kategórie sa používa zjednodušený prístup, ktorý má kompatibilné kritériá s metodikami 3. úrovne.
95	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Norma STN EN 1005-5 je určená pre konštruktérov strojov s vysokou frekvenciou a pre prípravu a konštrukciu strojov s opakovanými pohybmi. Takže na iné práce, ako má byť aplikovaná napr. zber vajíčok vo voľnom chove?	Odkazy v súvislosti s hodnotením zdravotného rizika budú v predpisoch na ISO normy, ktoré explicitne určujú kritériá a metodiky na hodnotenie rizika u pracujúcej populácie. (Aj keď STN EN, na ktorú sa odkazovalo, je určená pre konštruktérov strojov, obsahuje prakticky rovnaké kritériá na posudzovanie zdravotného rizika ako ISO norma.)
96	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Paragrafy 5, 6, 7, 8, 10 a s nimi súvisiace postupy hodnotenia sú v tejto vyhláške na vyše. Vyhláška má určovať limity a nie postupy hodnotenia, za to aký postup sa zodpovedá posudzovateľ. Ak je potrebné niečo usmerniť, tak postupy má určovať odborné usmernenie, vrátane objektívnych metodík.	Vyhláška neustanovuje postupy. Uvádza v daných paragrafoch okrem odkazov na kontrolné listy a na limitné hodnoty aj odkaz na požiadavky v súvislosti s hodnotením na tretej úrovni. V prílohách sa uvádzajú k jednotlivým zložkám podrobnosti, ktoré sú rámcovými kritériami pre správne hodnotenie (zásady hodnotenia, podmienky súvisiace so zdravotným rizikom a referenčné podmienky, na ktoré sa vzťahujú limity). Ak by vyhláška neuvádzala niektoré podrobnosti k hodnoteniu, nedalo by sa vymáhať jej plnenie v požadovanom rozsahu a kvalite.
97	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Namiesto jasne deklarovaných limitov vo vyhláške, sme zahŕňajú kontrolnými listami, podľa ktorých je potrebné aj sčítavať a analyzovať časy v sekundách. Ved' to bez videozáznamu pri niektorých činnostiach ani nie je ani možné. Tak isto odhadnúť svalový sťah nad a pod 3% Fmax. To bez EMG nejde...	Použitie kontrolných listov predpokladá znalosť metodík 3. úrovne. Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
			úrovniah predpokladá stanovenie (objektivizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.
98	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Prečo bol zrušený limit pre počet pohybov vo vzťahu k %Fmax? Určiť len referenčnú hodnotu počtu pohybov pri 5% Fmax, bez prepočtu na iné %Fmax? Ak sa budú robiť prepočty, k akým údajom sa dopracujeme? Bude to veľký rozdiel oproti aktuálnym limitom pre pohyby vo vzťahu k %Fmax? Nie je možné čakať na odborné usmernenie ak nevyjde spolu s vyhláškou. Vyhláška bude platiť od 01.05.2023, takže čo s tým?	Počet pohybov horných končatín je hlavný hodnotený parameter u zložky DNJZ HK. U lokálnej svalovej záťaže, ktorá môže byť použitá nielen na hodnotenie svalovej záťaže u svalov predlaktia, bolo odstránené kritérium fyziologických pohybov, ktoré sa vzťahuje len na horné končatiny. Odborné usmernenie sa plánuje vydať spolu s vyhláškou alebo len s krátkym časovým rozdielom.
99	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Ako sa budú objektivizovať podmienky práce napr. pre šetrenie choroby z povolania? DNJZ riešiť ako štandardnú zložku fyzickej záťaže? akceptovateľná miera pri DNJZ? dnjz je dôsledok a nie súčasť fyzickej záťaže. Jednej záťaže, alebo ich kumulácia. Jednostranná záťaž, alebo polohová záťažou, svalová sila alebo repetitívne pohyby sú nadlimitné ak zodpovedajú 3. a 4. kategórii, takže to je nadmernosť. Jednostrannosť tiež nie je problém určiť. Mimochodom v bremenách je uvedené, že nadmerné znamená 3. alebo 4. kategória rizika a to je tiež FZ. Dlhodobosť – treba definovať čo je dlhodobé. V rámci zmeny viac ako 4 hod? alebo 6 mesiacov práce, alebo 5 rokov práce...	Definícia DNJZ je uvedená v pojmoch vo vyhláške. DNJZ sa vo vyhláške chápe ako zaužívaný termín a nie ako vyjadrenie nadmernosti pôsobenia zložky. Dlhodobosť je spojená s hodnotením parametru času, nadmernosť je spojená s hodnotením sily (mohlo by sa nazývať tiež DSJZ HK – dlhodobá silová jednostranná záťaž). Ale vzhľadom na zaužívaný pojem DNJZ HK (dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie) v súvislosti so špecifickou chorobou z povolania sa ponechal pojem „nadmernosť“. Výraz „dlhodobá nadmerná jednostranná záťaž“ tak priamo prepája zložku faktora, ktorá sa hodnotí aj pri určovaní profesionálnej súvislosti s ochorením z dlhodobého nadmerného jednostranného zaťaženia, ktoré je

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky			
			<p>ustanovené v zozname chorôb z povolania v zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.</p> <p>Zmenou terminológie sa môžeme ešte zaoberať.</p>			
100	<p>MEDISON s.r.o.</p> <p>Fyzická záťaž</p>	<p>Ak zamestnanec bude zaradený do 1. kat. DNJZ, je vystavený DNJZ? odpoveď, je áno, aj keď je riziko akceptovateľné. Bude mu priznaná choroba z povolania? Je vystavený, je...v STN pri hodnote podľa ORCA je uvedené že pri hodnotení 1 je predpoklad vzniku pre MSDDs je 2,39% u vystavených zamestnancov....</p> <table border="1" data-bbox="544 708 1341 900"> <tr> <td data-bbox="544 708 595 900">29</td> <td data-bbox="595 708 1039 900">Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín -ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín</td> <td data-bbox="1039 708 1341 900">Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.</td> </tr> </table>	29	Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín -ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.	<p>Kritériá pre uznávanie chorôb z povolania nie sú predmetom predkladaných legislatívnych návrhov.</p> <p>Pri uznávaní profesionality ochorenia HK z DNJZ sa vo všeobecnosti predpokladá vo väčšine prípadov vysoká miera pôsobenia zložky fyzickej záťaže nazwanej „Dlhodobá nadmerná jednostranná záťaž“.</p> <p>Jedná sa o zavedenie alebo nezavedenie pojmu „DNJZ“. Rovnako je možné používať pre označenie zložky fyzickej záťaže aj DSJZ alebo len jednostranná záťaž HK. Potom ale bude treba vyjasniť termín dlhodobé a nadmerné zaťaženie v súvislosti s uznávaním profesionality. Je to teda v podstate len presunutie problému definícií.</p>
29	Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín -ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.				
101	<p>MEDISON s.r.o.</p> <p>Fyzická záťaž</p>	<p>Ak sa ustanovujú ako legislatívne podmienky kontrolné listy, tak musí byť vo vyhláške uvedené, že existujú aj objektívne metódy posúdenia, a ktoré to sú. Doteraz to nebolo, to je pravda, ale v tejto vyhláške majú už postupy hodnotenia byť uvedené . Ak sa neuvedie EMGh nemôžu sa uvádzať ani kontrolné listy. Lebo je to potom neobjektívne.</p>	<p>Spôsob objektivizácie nebol uvedený ani v aktuálne platnej vyhláške a nie je dôvod ho uvádzať ani v navrhovanej vyhláške. Kontrolné listy sú nástroje na jednoduché hodnotenie nízkej miery rizika a neurčujú podrobnosti postupu. Postup stanovuje odborné usmernenie.</p> <p>Zvoliť spôsob objektivizácie, ktorý je pre danú prácu a za daných podmienok použiteľný, vhodný a prináša dostatočne presné a spoľahlivé výsledky vzhľadom na úroveň hodnotenia, je na hodnotiteľovi.</p>			

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky											
102	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Definovaná je len krátkodobá polohová záťaž, pri iných faktoroch čo znamená krátkodobé, občasnú to je koľko?	Rieši odborné usmernenie.											
103	MEDISON s.r.o. Fyzická záťaž	Prečo a na základe čoho bolo zrušené posúdenie tepovej frekvencie?	Srdcová alebo tepová frekvencia je jeden zo spôsobov stanovenia objektivizácie energetického výdaja. Legislatívne návrhy sa netýkajú spôsobu objektivizácie. Limity sú stanovené energetickým výdajom v návrhu vyhlášky rovnako ako v aktuálnej vyhláške. Kritériá, na posudzovanie zmenovej srdcovej frekvencie sú vzhľadom na zachovanie kontinuity súčasnej praxe ponechané v odbornom usmernení.											
104	MEDISON s.r.o. Bremena	<p>Referenčná hmotnosť bremena pri zdvíhaní a ukladaní bremena podľa pohlavia a veku</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Vek</th> <th colspan="2">Referenčná hmotnosť bremena</th> </tr> <tr> <th>Muži*)</th> <th>Ženy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18 - 45 rokov</td> <td>25 kg</td> <td>20 kg</td> </tr> <tr> <td>< 18 alebo > 45 rokov</td> <td>20 kg</td> <td>15 kg</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vysvetlivka:</p> <p>*) Pri občasnej nepravidelnej manipulácii pri zdvíhaní a ukladaní bremena u preukázateľne zaškolených a zacvičených zamestnancov</p>	Vek	Referenčná hmotnosť bremena		Muži*)	Ženy	18 - 45 rokov	25 kg	20 kg	< 18 alebo > 45 rokov	20 kg	15 kg	Referenčná hmotnosť je stanovená v súlade s ISO normou. Pripomienka na zníženie maximálnej hmotnosti pre ženy podľa súčasnej legislatívy na 10kg a 15 kg podľa veku, bola zapracovaná.
Vek	Referenčná hmotnosť bremena													
	Muži*)	Ženy												
18 - 45 rokov	25 kg	20 kg												
< 18 alebo > 45 rokov	20 kg	15 kg												

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky						
		<p>so zdravotnou spôsobilosťou, je možné u mužov do 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 40 kg a u mužov nad 45 rokov vychádzať z referenčnej hmotnosti 30 kg.</p> <p>Na jednej strane proklamácie o ochrane zdravia žien a vzápätí zvýšenie hmotnosti bremena z 10-15 na 20 kg!.</p>							
105	MEDISON s.r.o. Bremená	A u vyššej vekovej kategórie z 10 kg na 15 kg, nerozlišujú sa priaznivé a nepriaznivé podmienky manipulácie.	Nepriaznivé podmienky a referenčné podmienky sú zadefinované v prílohe nariadenia vlády. Sú to tie isté podmienky.						
106	MEDISON s.r.o. Bremená	<p>Stále platí pravidlo, že národná legislatíva môže mať prísnejšie pravidlá na ochranu zdravia zamestnancov, ako EÚ. Národná legislatíva nemôže byť benevolentnejšia ako legislatíva eú. Zároveň platí že novo prijímaná legislatíva nemôže zhoršovať pracovné podmienky zamestnancov, ako boli doteraz prijaté podmienky. A to myslím tu nie je dodržané. SMERNICA RADY z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci</p> <p>(89/391/EHS)</p>	<p>Návrhy túto požiadavku dodržiavajú.</p> <p>Nový návrh, ak prináša zmenu limitu alebo väčšiu zmenu v prístupe k hodnoteniu, je podložený medzinárodne uznávanými štúdiami a bol vykonaný v súlade s platnými normami, ktoré garantujú vysokú ochranu zdravia pracujúcej populácie.</p>						
107	MEDISON s.r.o. Bremená	<p>Referenčná kumulatívna hmotnosť pri prenášaní bremena na vzdialenosť viac ako 1 meter podľa pohlavia a veku</p> <table border="1" data-bbox="555 1225 1205 1367"> <thead> <tr> <th>Pohlavie</th> <th>Vek</th> <th>Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Pohlavie	Vek	Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*				Pri vzdialenosti menej ako 1 meter sa hodnotí zdvih bremena.
Pohlavie	Vek	Referenčná kumulatívna hmotnosť - MK_{ref} (kg)*							

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky										
		<table border="1" data-bbox="555 363 1205 592"> <tr> <td data-bbox="555 363 689 403" rowspan="2">Muži</td> <td data-bbox="689 363 909 403">18 - 45 rokov</td> <td data-bbox="909 363 1205 403">8000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 403 909 475">< 18 a > 45 rokov</td> <td data-bbox="909 403 1205 475">6000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 475 689 515" rowspan="2">Ženy</td> <td data-bbox="689 475 909 515">18 - 45 rokov</td> <td data-bbox="909 475 1205 515">6000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 515 909 592">< 18 a > 45 rokov</td> <td data-bbox="909 515 1205 592">4000</td> </tr> </table> <p data-bbox="539 632 1317 695">*) Vzt'ahuje sa na 8-hodinovú pracovnú zmenu a dlhšiu pracovnú zmenu.</p> <p data-bbox="539 735 1290 799">Aká je celozmenová hmotnosť keď je manipulácia s bremenom menej ako 1 meter?</p>	Muži	18 - 45 rokov	8000	< 18 a > 45 rokov	6000	Ženy	18 - 45 rokov	6000	< 18 a > 45 rokov	4000	
Muži	18 - 45 rokov	8000											
	< 18 a > 45 rokov	6000											
Ženy	18 - 45 rokov	6000											
	< 18 a > 45 rokov	4000											
108	MEDISON s.r.o. Bremená	t. č. kumulatívna hodnota pre mužov vo veku nad rokov 50 rokov 5000 kg Neviem, či je porovnateľný vek 45 rokov a 63 rokov a viac.....	Keďže mladšia generácia je slabšia oproti staršej, stierajú sa rozdiely v kapacite na záťaž.										
109	MEDISON s.r.o. Bremená	Prečo pre bremená, kde máme t.č. limity podľa spôsobu manipulácie, sú pripravované kritéria, ktoré vôbec nepriaznivé polohy nezohľadňujú a zároveň pre ťažné a tlačné sily ustanovuje novela máme 6 tabuliek, po 12 limitov.	Postup a ďalšie podrobnosti sú upravené v odbornom usmernení. Kvôli jednoduchosti boli ponechané rozsiahlejšie tabuľky limitných hodnôt pri tlačení a ťahaní.										
110	MEDISON s.r.o. Bremená	To kde je nejaká proporcionalita?	Proporcionalita nie je rozhodujúci argument, ale v tomto prípade jednoduchosť a prehľadnosť prístupu k hodnoteniu.										

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
111	MEDISON s.r.o. Bremená	Budem nutné v niektorých prácach vyradiť ženy alebo mužov z rizika alebo naopak ich tam zaradiť.	Je to možné, ale treba najskôr zhodnotiť celé riziko podľa odborného usmernenia, nie len vo vzťahu k referenčnej hmotnosti.
112	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Pripomienky k novele vyhlášky 448/2007:</p> <p><i>Do jednotlivých kritérií pre 1 kategóriu určiť že sa vychádza kontrolného listu, ktorý je len skríningový je veľká odvaha ak podľa vyhlášky sú kontrolné listy nahraditeľné inými metódami, nemôže tu byť uvedené, že podľa kontrolného listu.</i></p> <p><i>RF bremená , 3. Kat. :</i></p> <p>a) Práce so zdvíhaním a ukladaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac, pri ktorých je prekročená referenčná hmotnosť bremena za referenčných podmienok, ale nie je prekročený 3-násobok referenčnej hmotnosti bremena za referenčných podmienok. to znamená napr. hmotnosť bremena do 75 kg pre mužov? To platí a pre ženy čiže 60kg ?</p>	V novele vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. sú zapracované kritériá podľa najvyššej prípustnej hmotnosti a podľa maximálnej hmotnosti bremena, Nie je teda možné u mladého muža tolerovať zdvíhanie bremena nad 40 kg bez zaradenia práce do rizika, u žien nad 15 kg a pod.
113	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>b) Práce s ručným prenášaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac na vzdialenosť väčšiu ako 1 meter, pri ktorých je prekročená referenčná</p> <p>kumulatívna hmotnosť za referenčných podmienok, ale nie je prekročený 2-násobok referenčnej kumulatívnej hmotnosti za referenčných podmienok.</p>	Pri prekročení referenčnej kumulatívnej hmotnosti sa práca dostáva do rizika bez ohľadu na podmienky. Okrem toho je nutné zohľadniť ďalšie podmienky práce, ktoré znížia limit.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		to znamená napr. do 16 000 kg pre mužov? To platí aj pre ženy čiže do 12000kg ? <i>To je ochrana zdravia a prevencia poškodenia chrbtice? A pri prenášaní do 1 m sú aké limity?</i>	
114	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	5. kat. Práce so zdvíhaním a ukladaním bremena s hmotnosťou vyššou ako je referenčná hmotnosť bremena pre mužov a pre ženy. A to je koľko?	Vysvetlené vyššie. 3 alebo 4. kategória.
115	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	a) Práce so zdvíhaním a ukladaním bremena, pri ktorých je prekročený 3-násobok referenčnej hmotnosti bremena za referenčných podmienok. to znamená napr. hmotnosť bremena nad 75 kg pre mužov? To platí aj pre ženy čiže nad 60kg ? To je nejasne formulované o čo vlastne ide.	Otázka sa opakuje.
116	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	b) Práce s ručným prenášaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac na vzdialenosť väčšiu ako 1 meter, pri ktorých je prekročený 2-násobok referenčnej kumulatívnej hmotnosti za referenčných podmienok. <i>to znamená napr. nad 16 000 kg pre mužov? To platí aj pre ženy čiže na 12000kg ? To je nejasne formulované o čo vlastne ide. Doteraz platilo, že smerné hodnoty nemohli byť prekročené.</i>	Otázka sa opakuje.
117	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	Tabuľka Q, nadpis Q. Dlhodobá jednostranná nadmerná záťaž horných končatín¹⁰⁾ – je výsledok nadmerného zaťaženia	Je to vec terminológie – na zváženie.
118	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	Tabuľka Q, kategória 1 1. navrhujem zrušiť nadmerná záťaž nemôže byť akceptovateľná, !!!!!	Je to vec terminológie – na zváženie.
119	MEDISON s.r.o.	Tabuľka Q, kategória 1 Práce určené kontrolným listom,^{10a)} alebo práce, pri ktorých je úhrnný čas jednej alebo viacerých pracovných úloh s dlhodobou	V novom návrhu sa počet pohybov a svalová sila horných končatín hodnotí najmä v zložke DNJZ HK.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Kategorizácia	<p>nadmernou jednostrannou záťažou horných končatín dlhší ako 1 hodina za pracovnú zmenu alebo 5 hodín v týždni a počet technických pohybov ani jednej hornej končatiny neprekračuje 0,6 násobok najvyššie prípustného počtu technických pohybov v 8-hodinovej pracovnej zmene za referenčných podmienok. (Poznámka: Preškrtnutý text zaslal pripomienkujúci subjekt)</p> <p>Neurčuje sa.</p> <p><i>Poznámka vyhodnotenie počtov pohybov má byť riešené v lokálnej svalovej záťaži spolu so svalovou silou. Sú to na sebe navzájom viazané veličiny.</i></p>	
120	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Tabuľka Q, kategória 2</p> <p><i>2. navrhujem zrušiť nadmerná záťaž nemôže byť tolerovateľná!!!!!!</i></p>	Je to vec terminológie – na zváženie.
121	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Tabuľka Q, kategória 2</p> <p>Práce, pri ktorých sú prekročené kritériá pre prvú kategóriu, ale počet technických pohybov ani jednej hornej končatiny neprekračuje najvyššie prípustný počet technických pohybov v 8-hodinovej pracovnej zmene za referenčných podmienok. (Poznámka: Preškrtnutý text zaslal pripomienkujúci subjekt)</p> <p>Neurčuje sa.</p> <p><i>Poznámka vyhodnotenie počtov pohybov má byť riešené v lokálnej svalovej záťaži spolu so svalovou silou. Sú to na sebe navzájom viazané veličiny.</i></p>	V novom návrhu sa počet pohybov a svalová sila horných končatín hodnotí najmä v zložke DNJZ HK.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
122	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Tabuľka Q, kategória 3</p> <p>a) Práce, pri ktorých je prekročený najvyššie prípustný počet technických pohybov v 8-hodinovej pracovnej zmene za referenčných podmienok a počet technických pohybov ani jednej hornej končatiny <i>neprekračuje 2,6-násobok najvyššie prípustného počtu technických pohybov v 8-hodinovej pracovnej zmene za referenčných podmienok. Poznámka tým sa myslí 109 200 pohybov?????pri referenčných podmienkach 5% Fmax a 42000 pohybov. 2,6 násobok znamená, že na pracovnom mieste by malo byť o 2,6 zamestnanca viac, aby sa dodržal limit. My budeme vyhlasovať práce do rizika. Namiesto toho, aby sme tlačili do úprav. Za akú dobu vznikne u takto exponovaného zamestnanca ochorenie? Poznámka: ako sa budú počítat pohyby bez videozáznamu?</i></p> <p><i>A ako budú riešené 8- hod zmeny?</i></p>	<p>V praxi sa nepredpokladá prekročenie najvyššieho počtu pohybov za pracovnú zmenu, rozhodne nie nad 2,6 násobok, ktorý by zodpovedal 4. kategórii. K poškodeniu zdravia dochádza v kombinácii vysokého počtu pohybov a vplyvu ďalších podmienok. Postup a podrobnosti sú v odbornom usmernení.</p> <p>Pokiaľ sa nejedná o jednoduché pohyby jednoznačne naviazané na činnosť je v súčasnosti najviac zaužívaný spôsob na určenie počtu pohybov analýza zo spomaleného videozáznamu.</p> <p>12- hodinové pracovné zmeny rieši odborné usmernenie.</p>
123	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Tabuľka R, nadpis</p> <p>R. Nepriaznivé pracovné polohy¹⁰⁾ zbytočne komplikované-doterajšie znenie úplne postačovalo na hodnotenie polohovej záťaž</p>	<p>Mýlili by sa termíny. Podľa návrhu sa hodnotia len nepriaznivé polohy, t. j. polohy v zóne 2 a 3. V súčasnosti sa hodnotili aj polohy v zóne 1 – prvou kategóriou. Toto odpadne.</p>
124	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	<p>Tabuľka R, kategória 1</p> <p>Poznámka navyšuje sa pracnosť hodnotenia, nakoľko sa musí prepočítavať čas výskytu polôh, aby sa mohla určiť 1. alebo 2. kategória .Bez celozmenových objektívnych meraní to pre premenlivé pracovné činnosti nebude možné určiť.</p>	<p>V súčasnosti sa prakticky všetky práce museli zaradiť minimálne do 2. kategórie. Kritériá pre 1. kategóriu nespĺňala takmer žiadna práca. V súčasnosti sa to umožňuje.</p> <p>Rozsah hodnotení bude menší.</p>
125	MEDISON s.r.o.	<p>Tabuľka R, kategória 2</p>	<p>V súčasnosti sa musel takisto objektivizovať čas neprijateľných a podmienené prijateľných polôh, aby sa</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Kategorizácia	Poznámka navyšuje sa pracnosť hodnotenia, nakoľko sa musí prepočítavať čas výskytu polôh, aby sa mohla určiť 1. alebo 2. kategória. Bez celozmenových objektívnych meraní to pre premenlivé pracovné činnosti nebude možné určiť.	odlíšilo, či je to 2. kategória a nie 3. kategória. Prvá kategória prakticky neexistovala.
126	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	Tabuľka S, kategória 1 <i>Objektívnosť využitia % Fmax pri práci sa dá stnoviť len EMG Holterom. Kontrolným listom sa len dá potvrdiť, alebo vylúčiť, či činnosť je spojená so yátžou horných končatín a ak je tak musia nastúpiť objetívne merania.</i>	Voľba spôsobu objektivizácie, ktorý je <u>pre danú prácu a za daných podmienok použiteľný</u> , vhodný a prináša dostatočne presné a spoľahlivé výsledky vzhľadom na úroveň hodnotenia, je na hodnotiteľovi. Predpokladá sa, že EMGh bude nevyhnutné aplikovať najmä u prác so záťažou flexorov a extenzorov ruky, pri komplexných pohyboch a pri hodnotení na vyššej úrovni.
127	MEDISON s.r.o. Kategorizácia	Tabuľka S, kategória 3, písmeno b) <i>b) Práce vykonávané malými svalovými skupinami, pri ktorých je svalová sila krátkodobá pri dynamických alebo statických svalových kontrakciách vyššia ako najvyššie prípustná svalová sila krátkodobá. poznámka, nikde nie je uvedené, čo je krátkodobá.</i>	Príloha č. 7, tabuľka 2 a tiež bod 1 písm. d) vyhlášky FZ. Limitná hodnota pre krátkodobú svalovú silu bola zavedená aj v aktuálnej vyhláške, no nemala názov. Nová vyhláška dáva tomuto limitu názov „krátkodobá sila“. Postup a podrobnosti rieši odborné usmernenie.
128	MEDISON s.r.o. Ďalšie pripomienky	Akonáhle bol zamestnanec vystavený DNJZ, priznávajú právnici súvislosti. Opierajú výklad pritom o to, že sa jednalo o nadmernú záťaž, ktorej bol zamestnanec vystavený. To slovo nadmerná je pre nich indikácia, že to bolo nadmerné a teda spôsobilo poškodenie zdravia.	Terminológia DNJZ – sa prediskutuje.
129	MEDISON s.r.o. Ďalšie pripomienky	Dalej výraz "Paža" ako časť od ramena po lakeť je vraj cesky, nie slovenský. Slovensky sa dá hovoriť o ramennej kosti. Nejestvuje ekvivalentný výraz.	Pripomienka akceptovaná – výraz bude zmenený.
130	BE-SOFT a.s.	Je potrebné myslieť aj na 12 hodinové pracovné zmeny, lebo dnešnej dobe polovica výrobného sektoru má zavedenú na svojich pracoviskách 12 hodinovú pracovnú zmenu a tiež upraviť pre nich	Rieši to odborné usmernenie.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Fyzická záťaž	limity, resp. zverejniť vzorec podľa čoho sa bude prepočítavať výsledok na 12 hodinovú pracovnú zmenu.	
131	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Bližšie špecifikovanie slova krátkodobý, presne identifikovať čas ako dlho trvá krátkodobý čas.	Rieši to odborné usmernenie.
132	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Je potrebné presne zadefinovať, ktorými technickými normami sa bude potrebné riadiť.	Je to zadefinované. Odkazovať sa bude pri hodnotení fyzickej záťaže na ISO normy.
133	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Technický pohyb predsa nemôže byť súbor mechanických pohybov, lebo, pri porovnávaní počtu technických pohybov za minútu, by mohol byť počet pohybov prekročený, aj keď nebudú prekročené najvyššie neprípustné hodnoty za referenčných podmienok pre technicky pohyb.	Vzhľadom na nejasnosti s výrazom mechanický – sa navrhuje výraz odstrániť. V praxi sa nepredpokladá prekročenie najvyššieho počtu pohybov za pracovnú zmenu, rozhodne nie nad 2,6 násobok, ktorý by zodpovedal 4. kategórii. Počet technických pohybov za minútu je chápaný ako priemerný počet pohybov v pracovných úlohách s DNJZ HK vzťahnutý na 1 minútu. K poškodeniu zdravia dochádza v kombinácii vysokého počtu pohybov a vplyvu ďalších podmienok.
134	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Počas mikroprestávky, môže zamestnanec vykonávať inú pracovnú činnosť, mimo DNJZ?	Áno, presne tak. Môže vykonávať akúkoľvek ďalšiu prácu bez zvýšenej fyzickej záťaže pri DNJZ HK.
135	BE-SOFT a.s.	Zavedenie Borgovej stupnice, spôsobí subjektívne zhodnotenie fyzickej záťaže, čo môže viesť k zvýšenému zaradzovaniu do	Hodnotenie Borgovou stupnicou je jeden z nástrojov. Použitie aj tohto nástroja má svoje pravidlá a vyžaduje

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Fyzická záťaž	rizikových kategórii, z dôvodu subjektívneho zhodnotenie zamestnanca. Pre psychickú pracovnú záťaž sa už neodporúča nepoužívať Miesterovho dotazníka, z dôvodu subjektívneho posudzovania.	<p>prax. Aj pri použití Borgovej stupnice platí, že hodnotenie musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia. Je na hodnotiteľovi zväziť vhodnosť a adekvátnosť nástroja podľa okolností na pracovisku.</p> <p>Meisterov dotazník je veľmi dobrý nástroj na zisťovanie vnímania psychickej záťaže pri práci za podmienky, že zamestnanci spolupracujú bez postranných úmyslov.</p>
136	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Ak je na posudzovanie energetického výdaja, resp. lokálnej svalovej záťaže metodika, ktorá objektívne posúdi energetický výdaj zamestnanca, aký význam bude mať, že sa prejde na subjektívne posudzovanie?	Pri hodnotení energetického výdaja sa neuvádza žiadny subjektívny spôsob hodnotenia. Opäť platí, že použitie kontrolných listov len umožňuje zjednodušený prístup u hodnotenia nízkej miery rizika – 1. kategória. Kontrolný list je primeraný nástroj vzhľadom na mieru rizika, s ktorou pracuje.
137	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	Posudzovanie kontrolnými listami JNDZ, nie je možné vyhodnotiť, ak tam neprebehne meranie svalovej sily %F max. akú silu zamestnanec vynakladá pri výkone činnosti!	<p>Hodnotenie všetkých zložiek fyzickej záťaže podľa navrhovaných legislatívnych predpisov na všetkých úrovniach predpokladá stanovenie (objektivizáciu) fyziologického parametra, ktoré musí byť dostatočne presné a spoľahlivé (reprodukovateľné), vzhľadom na úroveň hodnotenia.</p> <p>Voľba spôsobu objektivizácie, ktorý je <u>pre danú prácu a za daných podmienok</u> použiteľný, vhodný a prináša dostatočne presné a spoľahlivé výsledky vzhľadom na úroveň hodnotenia, je na hodnotiteľovi.</p>

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
138	BE-SOFT a.s. Fyzická záťaž	BMI tento pojem sa vo výskumoch nepoužíva, lebo ide o nepresne zhodnotenie stavby tela zamestnanca.	Za účelom odlišenia nepracovného vplyvu na celkovú fyzickú záťaž postačuje. Ak niekto navrhne lepší ukazovateľ, ktorý je dostatočne známy, môže sa zaviesť tento.
139	BE-SOFT a.s. Bremená	Je potrebné myslieť aj na 12 hodinové pracovné zmeny, lebo dnešnej dobe polovica výrobného sektora má zavedenú na svojich pracoviskách 12 hodinovú pracovnú zmenu a tiež upraviť pre nich limity, resp. zverejniť vzorec podľa čoho môžeme prepočítať výsledok na 12 hodinovú pracovnú zmenu.	Rieši to odborné usmernenie.
140	BE-SOFT a.s. Bremená	Je potrebné presne zadefinovať, ktorými technickými normami sa bude potrebné riadiť.	Je to zadefinované. Odkazovať sa bude pri hodnotení fyzickej záťaže na ISO normy.
141	BE-SOFT a.s. Bremená	Zvýšenie hmotnosti bremená pre ženy z 15 kg na 20 kg je zo zdravotného hľadiska veľkou záťažou pre ženský organizmus, čo môže byť príčinou častejších PN, resp. dôjde u takejto zamestnankyne poškodeniu zdravia.	Zmena bola zapracovaná. Zavedená bola maximálna hmotnosť bremená.
142	BE-SOFT a.s. Bremená	Za prenášanie bremená sa nebude pokladať prenos bremená do vzdialenosti do 1 m?	Presne tak. Do jedného metra sa bude hodnotiť len zdvíhanie bremená.
143	AGEL Clinic s. r. o. Kategorizácia	Kategorizácia - bremená Je to nejasné, zložité, musela som si vypísať jednotlivé pojmy ohľadom bremien a príde mi to skôr na vedeckú prácu ako čosi, s čím má denne pracovať bežná komunita na RÚVZ a v PZS. Ide o pojmy: najvyššie prípustné hodnoty, najvyššia prípustná hmotnosť, referenčná hmotnosť bremená, maximálna hmotnosť bremená, najvyššia	S novými metodikami je nutné sa oboznámiť. Sú komplexnejšie, no exaktnejšie. Budú k dispozícii školenia.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
		prípustná kumulatívna hmotnosť, referenčná kumulatívna hmotnosť, limitné hodnoty.....	
144	AGEL Clinic s. r. o. Kategorizácia	Bremená prekročený 0,85-násobok najvyššie prípustnej hmotnosti - teda ja si na základe normy, zahraničnej literatúry určím hmotnosť a tak budem kategorizovať? Pochopila som to správne? Teda takto budeme postupovať v každej jednej položke?	Najvyššie prípustná hmotnosť sa vypočíta z referenčnej hmotnosti po vynásobení koeficientmi za vplyv podmienok. Kategorizácia bola určená v súlade so štúdiami v norme. Postup je podrobne popísaný v odbornom usmernení u každej zložky.
145	AGEL Clinic s. r. o. Kategorizácia	Bremená pravdepodobne som nepostrehla kategorizáciu pri občasnej manipulácii mužov do 40 a 30 kg - nie je určená	Kategorizácia a postup hodnotenia je aj u občasnej manipulácie rovnaký. Je uvedený v odbornom usmernení.
146	AGEL Clinic s. r. o. Kategorizácia	Bremená Práce s ručným prenášaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac na vzdialenosť väčšiu ako 1 meter, pri ktorých je prekročený 2-násobok najvyššie prípustnej kumulatívnej hmotnosti. Práce s ručným prenášaním bremena s hmotnosťou 3 kg a viac na vzdialenosť väčšiu ako 1 meter, pri ktorých je prekročený 1,2-násobok referenčnej kumulatívnej hmotnosti. - prosím, dajte tam konkrétne čísla na samostatné bremená aj kumulatívnu hmotnosť. Kým takto ohodnotíme a prerátame jednu profesiu, máme na pol dňa práce.	Postup a podrobnosti sú uvedené v odbornom usmernení. Pre prax bude určite možné časom vytvoriť aj rôzne pomôcky na rýchly prepočet.
147	AGEL Clinic s. r. o. Kategorizácia	Bremená, kat. 2 od 0,85 - 1 limitov, malý rozptyl, príde mi rozdiel medzi ktg. 1 a 3 minimálny, najmä pri prácach s nepravidelnou manipuláciou - napr. skladníci, kde položky môžu byť každý deň iné.	Riziko pod index zdvihu 1 je veľmi nízke. Vyplýva to zo štúdií. Kompresívny tlak na platničky má svoju dobrú rezistenciu do určitej záťaže.
148	AGEL Clinic s. r. o.	Bremená	Čím väčšia požadovaná presnosť, tým si prístup vyžaduje aj presnejší postup pri hodnotení.

Číslo	Autor pripomienky / k akému predpisu	Pripomienka	Vyhodnotenie pripomienky
	Kategorizácia	V predpisoch ČR je to jasné, stručné, jednoznačné (netvrdím, že sa čosi nedá zlepšiť a doplniť), ale oni majú kategorizáciu ohľadom bremien v 2. ktg. na 3 riadky pre mužov a 3 riadky pre ženy.	Predpokladá sa, že zjednodušenie by mohli v budúcnosti priniesť softvéry.
149	AGEL Clinic s. r. o. Bremená	teší ma, že je jasne definované, čo je bremeno a nebudeme riešiť rôzne lišty, skrutkovače, atď.	
150	AGEL Clinic s. r. o. Bremená	je potrebné presne zadefinovať, čo je občasná manipulácia, teda koľko manipulácií za zmenu, hodinu	Rieši to odborné usmernenie.
151	AGEL Clinic s. r. o. Bremená	referenčné podmienky: vychádza mi, že pri výrobe v 8 hod. zmene - t. z. 450 minút pracovného času môžu vlastne vyrobiť iba 45 kusov výrobkov, lebo akonáhle ich bude viac, už nie sú splnené referenčné podmienky	Keď nie sú splnené referenčné podmienky, neznamená to, že sa práca zaradí do rizika, znamená to len to, že je nutné hodnotiť vplyv ďalších podmienok. To či je práca riziková, ukáže až výsledok. Postup je uvedený v odbornom usmernení.
152	AGEL Clinic s. r. o. Bremená	ak nie sú splnené referenčné podmienky, mám si sama znížiť hmotnosť bremena - na základe čoho? Ako to budú posudzovať RÚVZ v rámci ŠZD, ak každý bude mať iné normy, podľa ktorých bude postupovať? Bude to v metodike? Ak nebude splnených viacero referenčných podmienok, bude sa to zohľadňovať? Ako toto odkomunikujeme so zamestnávateľmi?	Rieši to odborné usmernenie.
153	AGEL Clinic s. r. o. Bremená	maximálna hmotnosť bremena u žien je 15 a 10 kg, z môjho pohľadu maximum je to, čo už nesmie byť prekročené, preto ma zmiatla tabuľka s referenčnými hodnotami pre ženy - 20 a 15 kg, maximum by predsa malo byť maximum, prečo sú tu teda hodnoty vyššie ako maximum?	Maximálna hmotnosť určuje maximálnu hmotnosť bremena pre jednorazový zdvih. Referenčná hmotnosť je základ pre výpočet najvyššie prípustnej hmotnosti. Rieši to odborné usmernenie.